

ළමා කතා සංග්‍රහය

දෙවන ශ්‍රේණියේ ඉගෙනුම ලබන සිසුන් තුළ
සමාජ ඒකාබද්ධතාව පිළිබඳ සංකල්ප තහවුරු කිරීම සඳහා
සම්පාදනය කරන ලද්දකි.

සම්පාදනය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

අනුග්‍රහය
ශ්‍රී ලංකා ආයතනය

ළමා කතා සංග්‍රහය

දෙවන ශ්‍රේණියේ ඉගෙනුම ලබන සිසුන් තුළ
සමාජ ඒකාබද්ධතාව පිළිබඳ සංකල්ප තහවුරු කිරීම සඳහා
සම්පාදනය කරන ලද්දකි.

සම්පාදනය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

අනුග්‍රහය
යුනිසෙෆ් ආයතනය

ප්‍රථම කතා සංග්‍රහය

ප්‍රථම මුද්‍රණය - 2017

© ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

මුල් ප්‍රමාණය සංවර්ධන හා
ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

මුද්‍රණය : ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
මහරගම

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමියගේ පණිවිඩය

ප්‍රාථමික අවධියේ සිසුන්ගේ භාෂා හැකියා වර්ධනය, රස වින්දනය සහ සරල අත්දැකීම් ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රබල මාධ්‍යයක් ලෙස කතන්දරවලට සවන්දීමට සැලැස්වීම සිදු කෙරේ. දරුවන් කුඩා කල සිට ම තමා අසන කතන්දරවල එන චරිතවල හා සිද්ධිවල ඇති වටිනා අදහස් පිළිගෙන ඒවා වර්තමානය කරති. එම නිසා ළමුන් තුළ සමාජයට හිතකර ආකල්ප ගොඩනැගීමේ මාධ්‍යයක් ලෙස කතන්දර කීම යොදා ගත හැකි ය. එසේ ම ළමා කාලයේ දී ගොඩනංවා ගන්නා යහපත් ගුණාංග ඔවුන්ගේ පෞරුෂ සංවර්ධනය සඳහා බෙහෙවින් වැදගත් වේ. මේ හේතුවෙන් සමාජ ඒකාග්‍රතාවය පිළිබඳ වැදගත් සංකල්ප දරුවන් තුළ ගොඩනැගීමට අරමුණු කරගෙන මෙම ළමා කතා සංග්‍රහය සම්පාදනය කර ඇත.

මෙම කතා සංග්‍රහය තුළින් මූලික වශයෙන්, සමාජ කටයුතුවල දී සිසුන් තුළ ඇති විය යුතු ආකල්පමය වෙනසක් සිදු කිරීම අපේක්ෂා කරන අතර ඒ තුළින් වර්ගාමය වෙනසක් ඇති වනු ඇතැයි ද බලාපොරොත්තු වේ. මෙම අරමුණ ඇති ව ගුරුවරුන් විසින් ද වලදායී ව මෙහි අන්තර්ගත කතා භාවිත කරනු ඇතැයි අපගේ අපේක්ෂාවයි.

මෙම ළමා කතා සංග්‍රහය සකස් කිරීමේ දී මුල් ළමාවිය සංවර්ධන හා ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉටු කරනු ලැබූ වෘත්තීය කාර්යභාරය අගය කළ යුතු ය. එසේ ම මෙම කාර්ය සඳහා දායක වූ ලේඛක මණ්ඩලයටත්, ශාස්ත්‍රීය උපදේශක මණ්ඩලයටත්, ව්‍යාපෘති කණ්ඩායමටත් ස්තූති කරනු කැමැත්තෙමි.

අදාළ කාර්යය සඳහා තාක්ෂණික දායකත්වය ලබා දීමට සහ ග්‍රන්ථය මුද්‍රණය කිරීමට අනුග්‍රහය දැක් වූ යුනිසෙෆ් ආයතනයට ද විශේෂයෙන් ස්තූතිවන්ත වෙමි.

ආචාර්ය ජයන්ති ගුණසේකර
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

හැඳින්වීම

මෙම ළමා කතා සංග්‍රහය දෙ වන ශ්‍රේණියේ සිසුන් අරමුණු කර ගනිමින් සම්පාදනය කර තිබේ. මෙම සිසුන් ළමා සංවර්ධනයේ මූලික අවධියේ පසුවන්නන් ය. විභේදන සමාජ චිකාබද්ධතාව යන සංකල්පය ඔස්සේ ගොඩනැංවීම අපේක්ෂා කරන මූලික සංකල්ප ඉතා සුක්ෂ්ම ආකාරයට කතන්දර ඔස්සේ ඉදිරිපත් කිරීමට මෙම ළමා කතා සංග්‍රහය තුළින් උත්සාහ කර ඇත.

සාමූහික ව ක්‍රියා කිරීම, සැමට ම ඒකාකාර ව අවස්ථාවන් ලබා දීම, බෙදා හදාගෙන කටයුතු කිරීම, කිසිවෙකුත් වෙනස් කොට නොසැලකීම, තමා ජීවත් වන පරිසරය අගය කිරීම හා ආරක්ෂා කිරීම වැනි සමාජ චිකාග්‍රතාවට අදාළ සංකල්ප මෙම කතන්දරවල අන්තර්ගත වී ඇත. එම කතන්දර ගුරුවරයා විසින් ළමයින්ට කියාදීම සිදුකළ යුතු ය.

කතන්දර කීමේ දී ඒවා ළමයින්ට ඉදිරිපත් කරන ආකාරය ද ඉතා ම වැදගත් වේ. එහි දී කතන්දරවල ඇති වැදගත් සංකල්පය ඉස්මතු වන ආකාරයට කතන්දර ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. සිසුන් යමක් ග්‍රහණය කර ගන්නේ ඒවා ඔවුන්ගේ අවධානයට ලක් වුවහොත් පමණි. ඒ නිසා කතන්දරය කියන අවස්ථාවල දී අදාළ සංකල්පය ළමයාගේ අවධානයට ලක්වන පරිදි ඉදිරිපත් කළ යුතු වේ. කතන්දරවල ඇති සංකල්ප හැකිතාක් දුරට සිසුන්ගේ විදිහෙදා ජීවිතයට සම්බන්ධ කිරීමෙන් ඒවා සිසුන් තුළ හොඳින් තැන්පත් වීමට අවස්ථා උදාවනු ඇත.

කතන්දරයක් ඇසූ පමණින් ඒවා ළමයින්ගේ සිත් තුළ රඳා පවතින්නේ නැත. ඕනෑම කතන්දරයක් ඉදිරිපත් කිරීමේ දී අංග වලනය යොදා ගනිමින් ළමයින්ට විත්ත රූප මවා ගැනීමට හැකි වන ආකාරයට ඉදිරිපත් කිරීම සුදුසු ය. එය සිසුන්ට සංකල්ප ගොඩනගා ගැනීමට ද උපකාරී වේ.

එසේ ම කතාව ඉදිරිපත් කිරීමේ දී සිසුන්ට විවිධාකාරයට සිතන්නට ඉඩ දෙමින් ඔවුන්ගේ චින්තනය අවදි කරමින්, ඔවුන්ට ප්‍රශ්න ඇසීමට අවස්ථා ලබා දෙමින් ක්‍රියා කිරීම කළ යුතු ය. තව ද කතන්දර කීම ගුරුවරයාගෙන් ළමයාට වශයෙන් එක් පැත්තකට පමණක් යොමු වූ ක්‍රියාවලියක් ද නොවිය යුතු ය.

මෙම කතන්දරවලින් මතුවන සංකල්ප විදිහෙදා ජීවිතයේ දී ප්‍රායෝගික ව භාවිතයට අවස්ථා ලබා දීමට ද ගුරුවරයා උත්සාහ කළ යුතු වේ. තව ද සෑම කතාවක් අවසානයේ ම අදාළ සංකල්පය තවදුරටත් තහවුරු කිරීම සඳහා උපදෙස් මාලාවක් ඇතුළත් කර ඇත.

දෙවෙනි ශ්‍රේණියේ සිසුන් සඳහා පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම් සමඟ භාවිතයට ගැනීම සඳහා පිළියෙල කර ඇති මෙම ළමා කතා සංග්‍රහය ඵලදායී ව පන්ති කාමරය තුළ භාවිත කර අදාළ පණිවිඩ සිසුන් තුළ ගොඩනැංවීමට ක්‍රියා කිරීම පන්ති භාර ගුරු හවතුන්ගේ හා අනෙකුත් නිලධාරීන්ගේ වගකීම වේ.

එම්. ඒ. ජ. ඩබ්ලිව්. කුලරත්න

අධ්‍යක්ෂ

මුල් ළමාවිය සංවර්ධන හා ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන

සම්පත් දායකත්වය

- උපදේශනය** :

ආචාර්ය ජයන්ති ගුණසේකර මිය
 අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.
 ආචාර්ය සුජය, මාමුල්ගොඩ සුමනරතන හිමි
 නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්,
 හාෂා, මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජවිද්‍යා පීඨය.
- අධ්‍යක්ෂණය** :

එම්. ඒ. ජී. ඩබ්ලිව්. කුලරත්න මයා
 වැ. ඩ. අධ්‍යක්ෂ, මුල් ළමාවිය සංවර්ධන හා
 ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව.
- සම්පත් දායකත්වය** :

ආචාර්ය ඊ. එල්. සුරනිමල මයා
 (විශ්‍රාමික අධ්‍යක්ෂ, මුල් ළමාවිය සංවර්ධන හා
 ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව, ජා. අ. ආ)
 කේ. ඒ. ඩී. පී. සරත්චන්ද්‍ර මයා
 (විශ්‍රාමික අධ්‍යක්ෂ, මුල් ළමාවිය සංවර්ධන හා
 ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව, ජා. අ. ආ)
 අමරා අමරසිංහ මෙනවිය (විශ්‍රාමික විදුහල්පති)
- සංස්කරණය හා සම්බන්ධීකරණය** :

එච්. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව්. එම්. සජීවා රුවනි
 රඹුක්වැල්ල මිය (කථිකාචාර්ය)
- ලේඛක මණ්ඩලය** :

එච්. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව්. එම්. සජීවා රුවනි
 රඹුක්වැල්ල මිය (කථිකාචාර්ය, ජා. අ. ආ.)
 අමරා අමරසිංහ මෙනවිය (විශ්‍රාමික විදුහල්පති)
 ආචාර්ය, ලලිතා ඩ්‍රවිට්ගේ මිය (තාක්ෂණික
 උපදේශක, සමාජ ඒකාග්‍රතා ව්‍යාපෘතිය, GIZ)
 ඊ. ඒ. ගුණසිලි මිය (ගුරු උපදේශක - වැල්ලවාය
 කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය)
- තාක්ෂණික සහය** :

ලක්ෂම් සුරේෂ් කුමාර් මිය
 අධ්‍යාපන නිලධාරී, යුනිසෙෆ්

- භාෂා සංස්කරණය** : ශ්‍රීනාත් ගණේවත්ත මයා
- භාෂා පරිවර්තන** : එම්. එච්. එම්. යාකුන් මයා
එස්. ඩී. දොඩංවල මිය
එස්. වඩ්ටේල් මයා
- ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම** : එච්. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව්. එම්. සජීවා රුවනි
රඹුක්වැල්ල මිය (ව්‍යාපෘති නායක)
ආර්. එම්. කේ. ද සිල්වා මිය
එස්. උදය සන්දිරන් මයා
එස්. එම්. එස්. දේශප්‍රිය මිය
කේ. ආර්. එම්. එස්. රණසිංහ මිය
එච්. ජී. වනසේකර මිය
- චිත්‍ර නිර්මාණය** : ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව්. එස්. රචිනාත් පෙරේරා මයා
කෘ/මාව/කීර්ති ශ්‍රී රාජසිංහ විද්‍යායතන පිරිවෙන
- පරිගණක පිටු සැකසුම** : ඩී. ඒ. යසිරු ඕෂධ ඩයස් මයා
ඩී. එම්. ඉරේෂා රංගනා දිසානායක මෙනවිය
- මුද්‍රණ තාක්ෂණය හා කළමනාකරණය** : ඩබ්. එම්. යූ. විජේසූරිය මයා
අධ්‍යක්ෂ (මුද්‍රණ) වැ. ඩ
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය, මහරගම

පටුන

	පිටු අංකය
01. අපිම හඳුනා ගිලන් රජේ	01-07
02. අපේ කැලේ ඉස්කෝලේ	08-15
03. හැමෝ ම වටිනවා	16-22
04. උඩ ගිය සරංගලේ	23-29
05. අපි විතර ද ?	30-37
06. වලස් පවුලේ විනෝද ගමන	38-44
07. අපට පුළුවන්	45-53
08. වළාකුලේ හපන්කම	54-59
09. තනි වූ කුරුලු පැටියා	60-67
10. ඉත්තෑ මඟුල් ගෙදර	68-74
11. කාට කාටත් පාඩමක්	75-81
12. කුඹින්නේ වැඩ	82-88

01. අපි ම හඳුනා ගිලන් රටේ

දවසක් රූ එළි වෙන තුරු වැස්සා. එළි වෙලා රූ වෙන තුරුත් වැස්සා. වැස්සා, වැස්සා, ඉවරයක් නැතුව ම වැස්සා. ගංගා, ඇලදොළ පිරුණා. වතුර පිටාර ගලන්න පටන් ගත්තා. හැම තැන ම වතුර පිරිලා. ගස්, පඳුරු යටවෙන්න ම වතුර පිරිලා.

“හවිච්ඡි . . . හවිච්ඡි . . .”

පළඟැටි සීයාට හෙමිබිරිස්සාව හැදෙන්නයි යන්නේ. සීයා හිටිය පඳුරෙන් භාගයක ම යට වෙලා. ඒ මදිවට පළඟැටි සීයා මේ වැහි ඔක්කෝට ම තෙමුණා.

සීයාගේ කෙඳිරිල්ල එන්න එන්න ම වැඩි වුණා. පළඟැටි ආත්තමීමා එක එක බේත් හඳ හඳා දුන්නා. ඒත් කිසි ම ගුණයක් නෑ. අසනීපය එන්න එන්න ම වැඩි වුණා.

“දැන් ඉතින් මොනවා කරන්න ද ? සීයාගේ කෙඳිරිල්ල අහන් ඉන්න ම බෑ . . . මෙහෙම බලන් හිටියොත් මොකකින් මොකක් වෙයි ද දන්නේ නෑ.” පළඟැටි ආත්තමීමා තනියම කියා ගත්තා.

“කැන් . . කැන් . . .” සීයාට කැස්සත් හැදිලා.

“මට දැන් හොඳටෝ . . . ම වයස යි. බෙහෙත් කරන්න සීයාව ගෙනියන්න දැන් මට හයිස හක්තිය නෑ. කාගේ හරි උදවු ඉල්ලන්න ඕන.” ආත්තමීමා හිතුවා.

“කවුරු වත් නැද්දෝ . . . කවුරු වත් නැද්දෝ . . . උදවුවට කවුරු වත් නැද්දෝ . . .” ආත්තමීමා කෑ ගැසුවා. වටපිටාවේ සිටිය සතුන්ට මෙය ඇසුණා.

“ආන්න, පළඟැටි ආත්තමීමා කෑ ගසනවා.”

“අපි යමු . . . දුවමු . . . දුවමු . . .”

මේ සද්දේදී ඇහුණු බත්කූරු හාමි රූං රූං ගාගෙන ආවා.

ගෙඹි නයිදේ බක බක ගගා පැනපැන ආවා.

මකුළු හාමිනේ අඬු තිය තියා චිල්ලිචිල්ලි ආවා.

දළඹු පැටවුන් ඉස්සි ඉස්සි නැවිනැවී ආවා.

“ආත්තමීමේ ! . . . ඇයි . . . ඇයි . . .”

“අනේ ප්‍රමයිනේ සීයට හොඳට ම අමාරු යි. බෙහෙත් ටිකක් ගෙනියන්න එක්ක යන්න විදියක් නැතුවයි මම කෑ ගැහුවේ”

“බලන් ඉන්න බෑ . . . උණ . . . කැස්ස . . . හෙම්බිරිස්සාව . . . ඒ මදිවට සීතලට ගැහෙනවා . . .”

“අර එහා කන්දේ කුරුමිණි වෙදුරාල නම් හොඳයි මේ ලෙඩට . . . එක බෙහෙත් ගුළිය යි, ඕන ලෙඩක් සනීප යි.” ඒ බත්කූරු හාමි.

“ඒත් අපි කොහොම ද සීයා එක්ක ගෙන යන්නේ ?” දළඹු පැටවුන් දකෙන්න ඇසුවා.

“මම දැක්කා පුළුන් ගහක ගෙඩි තියෙනවා. මම ඒවා ගේන්නම්. අපි ලොකු පුළුන් රොදක සීයා තියලා ගෙනියමු.” බත්කූරු හාමි යෝජනා කළා.

“බත්කූරු හාමි . . . පුළුන් වතුරට දැමීම ගමන් තෙතබරි වෙනවා. සීයන් එක්ක යටට ගිලේවි.” ගෙඹි නයිදේ කිවුවා.

“ඉන්න, මං කැන්දු කොළයක් ගේන්නම්” දළඹු පැටවුන් බොහොම අමාරුවෙන් ලොකු කැන්දු කොළයක් ඇදගෙන දුවගෙන දුවගෙන ආවා.

“ඕකෙ හිල් නේ. ඔය හිල්වලින් උඩට වතුර ඇවිත් සීයන් එක්ක ගිලේවි.” මකුළු හාමිනේ කිවුවා.

“ආ . . . අර වතුරේ පාවෙලා එන කුඹුක් ගෙඩියක් අපි අල්ලගනිමු.

එකේ පළඟැටි සීයා තියලා ගෙහියමු.” බත්කූරු හාමි නැවතත් කිවුවා.

“ඒක හරි යන්නෙත් නෑ බත්කූරු හාමි. කුඹුක් ගෙඩිය යන්නේ පෙරළි පෙරළි. සීයත් පෙරළිලා වතුරට වැටේවි.” ගෙඹි නයිදේ කිවුවා.

“එහෙනම් අපි සීයාව ලියක තියලා ගෙහියමු. ලිය නම් පෙරළෙන එකක් නෑ. . .” මකුළු හාමිනේ කිවුවා.

“ලෙඩ වෙච්ච සීයට ලියේ ඉන්න අමාරු යි. ලියේ යන කොට එක පැත්තක් බර වුණොත් ඒ පැත්ත යට යනවා. ලෙඩ වුණු සීයා කොහොම ද සමබර ව ඉන්නේ . . .” බත්කූරු හාමි කිවුවා.

“මම අර හුඹුස්සෙන් මැටි ගේන්නම්. අපි හොඳ ඔරුවක් හදමු. වතුරේ ගමන් කරන්නේ ඔරු නේ. අපි මැටිවලින් නියමෙට හදමු ඔරුවක්.”

“අනේ ගෙඹි නයිදේ . . . මැටි වතුරේ දිය වෙන බව තාම දන්නෙ නැද්ද? මැටි ටික වතුරේ දිය වෙලා ගියාම ඔයාට ම තමයි සීයා හොයා ගන්න වෙන්නේ.” දළඹු පැංචා හිනා වෙච්ච කිවුවා.

“නෑ පැංචො මම කිවුවේ මැටිවලින් ඔරුව හදලා වේලලා ගමු කියලා. ඒත් ඉතින් චිච්චර වෙලාවක් ගත කරන්නත් බෑ නං තමයි.

“ආ . . . ඒකත් එහෙම ද ? එහෙනම් මොකද කරන්නේ . . .” හැමෝ ම කල්පනා කරන්නට වුණා.

“ඉන්නකෝ . . . හොඳ වැඩක් කරමු.” ගෙඹි නයිදේ අතට පීනලා ගිහින් හෙළුම් කොළයක් අරගෙන ආවා.

“මෙන්න මං හෙළුම් කොළයක් ගෙනාවා . . .”

“ ආ . . . ඒක නම් හොඳ යි. අපි මේක ඔරුවක් වගේ හදමු” මකුළුවා කොළය වටේ කැරකි කැරකි නූල්වලින් කොළය වෙළවා.

බත්කූරු හාමි, ගෙඹි නයිදේ, දළඹු පැංචා කොළයේ එක් එක් පැතිවලින් උස් කර කර අල්ල අල්ලා උදවු කළා.

“දැන් හරි . . . අපි පළඟැටි සීයාව ගෙනියමු.”

“හා . . . දැන් පරිස්සමෙන් නඟින්න.” කට්ටිය එකතු වෙලා පළඟැටි සීයාවයි ආවිච්චයි අමාරුවෙන් නෙළුම් කොළ ඔරුවට නංගා ගත්තා.

පළඟැටි සීයාව හැමෝ ම එකතු වෙලා පරිස්සමට උස්සලා ඔරුව උඩින් තිබ්බා. ගෙඹි නයිදේ වීරිය අරගෙන ඔරුව තල්ලු කළා.

මකුළු හාමිනේ ගොතා දුන් නූලේ කෙළවර ඔරුවේ ගැට ගසා බත්කූරු හාමි ඔරුව ඉස්සරහට අදින්න පටන් ගත්තා.

දළඹු පැටවත් හිකං හිටියේ නෑ. මකුළු හාමිනේ එක්ක එකතු වෙලා කැන්ද කොළ නටුවලින් හබල් ගැසුවා.

මේ හැම දෙනා ම එකතු වෙලා කොහොම හරි සීයා කුරුමිණි වෙදුරාල ලඟට අරගෙන ගියා.

එච්. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව්. එම්. සපීවා රුවනි රඹුක්වැල්ල මිය
කට්ටිකාචාර්ය,
මුල් ළමාවිය සංවර්ධන හා ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව,
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

කතාව : අපි හඳුනා ගිලන් රටේ
 යොදාගත හැකි තේමා : අපේ උදවු ඕනෑ අය, ගමන් බිමන්

තහවුරු කළ යුතු කරුණු	ගුරු මැදිහත් වීම් සඳහා ක්‍රියාකාරකම්
<ul style="list-style-type: none"> ■ යම් අයකුට උදවු අවශ්‍ය වූ විට උදවු කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් වීමේ වටිනාකම ■ යම් ගැටලුවක් පැවතී අවස්ථාවක දී වඩාත් සුදුසු හා ප්‍රායෝගික විසඳුම තෝරා ගැනීම සඳහා විකල්ප ජනනයේ වැදගත්කම. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ පළඟැටි සීයාට ලෙඩ වෙලා අත්තමිමා උදවු ඉල්ලලා කැගහන කොට සතුන් ආපු විදිය විත්‍රයකට නැගීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. ■ විත්‍ර ප්‍රදර්ශනය කර ඒවායෙහි ඇඳ ඇති දේ පිළිබඳ ව සිසුන්ගෙන් විමසන්න. “ඔබට හිතෙන විදියට මෙහි දැක්වෙන සතුන් යෝජනා කළ දේවලට අමතර ව පළඟැටි සීයාව ගෙන යාම සඳහා හොඳ වෙනත් විධි තිබුණා ද ? ඒ මොනවා ද ?” ■ පන්තියේ/පාසල් භූමියේ සිසුන් යම් අපහසුතාවක් ගෙන දෙන ස්ථානයක්, එසේ නොවන ස්ථානයක් බවට පත් කර ගැනීමට කළ හැකි දේ පිළිබඳ ව සිසුන්ගෙන් විමසන්න. උදා : පන්තියට පිවිසෙන මාර්ගයේ ලිස්සන සුලු තැනක් එසේ නොවන තැනක් බවට පත් කිරීම සඳහා කළ හැකි දේ ■ සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුරු ඇසුරින් ගැටලුවක් සඳහා විසඳුම් එකක් නොව කිහිපයක් ම තිබිය හැකි බවත්, ඒවා අතරින් සුදුසු ම හා වඩා ප්‍රායෝගික විසඳුම තෝරා ගැනීමට අප යොමු විය යුතු බවත් අවධාරණය කරන්න.

02. අපේ කැලේ ඉස්කෝලේ

එදා කැලේ රැස්වීමක්. පුංචි ළමයින් ඉන්න දෙමවුපියන් හැමෝ ම රැස්වීමට සහභාගි වුණා.

“අපේ ළමයිනුත් ඉගෙන ගන්න ඕන. ලියන්න, කියවන්න, ගණන් හදන්න වාගේ ම විත්තු අඳින්න, ගයන්න, වයන්න, රඟන්න, නටන්න, සෙල්ලම් කරන්න, . . . මේ හැම දෙයක් ම ඉස්කෝලේට ආවාම ඉගෙන ගන්න පුළුවන්.” අලි ඉස්කෝලේ මහත්තයා කිවුවා.

“එතකොට ගහකොළ, ඇළ-දොළ ගැන උගන්වන්නේ නැද්ද ?”

“ඇයි නැත්තේ. අප ජීවත් වෙන්නේ ජීවත් වීම්ක ම නේ.”

“අපේ ළමයිනිටත් ඉගෙන ගන්න ලැබුණොත් කැලේට යහපත් කාලයක් උදා වේවි.”

“සමඟියෙන් සමාදානයෙන් ජීවත් වෙන හැටිත් ඉගෙන ගනීවි.”

“කැලේ ගහකොළ, ඇළ දොළ නාස්ති නොකර ඉන්නත් ඉගෙන ගනීවි.”

“ඇයි ? අපට සැප පහසු ජීවිත ගත කරන්න අලුත් අලුත් දේවල් සොයා ගනීවි.”

මේ විදියට කැලේ දෙමවුපියන් කතා වුණා.

“එතකොට ඉස්කෝලේ පටන් ගන්නේ . . .”

“හොඳ ප්‍රශ්නයක් කටුසු හාමි . . .ඉර කන්ද උඩින් පායන කොට ම ඉස්කෝලේ පටන් ගන්නවා.

“වෙලාවට ළමයින් පාසලට විවන්නත් හැම දා ම විවන්නත් දෙමවුපියන් මතක තබා ගන්න ඕන.” අලි ගුරුතුමා නළල රැළි වට්ටමින් කණ්ණාඩි දෙකට උඩින් රැස්වීම දෙස බලා කිව්වා.

“හි: ! ඉබ් පැට්ටි ගොලුබෙලි පැට්ටි ඉස්කෝලෙ එන කොට ඉස්කෝලෙ ඇරලාත් තියේව්.”

“බක බක බක” ගෙඹි දෙමවුපියන් හිනා වෙන්න පටන් ගත්තා.

“කාගේ වත් අඩුපාඩුවලට හිනා වෙන්න එපා. එයාලාගේ හොඳ දකින්න පුරුදු වෙන්න.” අලි ගුරුතුමා ටිකක් නුරුස්සන විදියට කීවා.

“අපි පාසල කීට්ටුවෙන් ම ගල් ගුහාව ළඟ පදිංචි වෙමු.” ඉබ් දෙමවුපියන් හා ගොලුබෙලි දෙමවුපියන් යෝජනා කර ගත්තා.

ඔන්න පාසල් යන දවස උදා වුණා. පුංචි පැටවුන්ට එළා හරි ම සතුටු දවසක්.

“අපටත් පාසලක්” හැම පැටියකුගේ ම සිතේ රැඳුණා.

පොත් බැගේ, වතුර බෝතල් අරගෙන අම්මා තාත්තා එක්ක පැටවුන් පාසල් ආවා.

මෙන්න එක පැටියෙකු අඬනවා. බිම පෙරළි - පෙරළි අඬනවා. අම්මයි තාත්තයි කොච්චර සනසන්න හැදුවත් ඇඬීම නම් නැවතුණේ නෑ.

“මට ඕන . . . මට ඕන . . . මට ඕන ම යි . . .”

“සපත්තු නැති ව මට ඉස්කෝලෙ යන්න බෑ . . .”

“මට ඉස්කෝලෙ යන්න සපත්තු අරන් දෙන්න . . .”

මේ අඬන්නේ හැකැරැලි පැටියයි. හැකැරැලි පැටියාට සපත්තු ඕන වෙලා.

“සපත්තු කියක් නම් කියලා අරන් දෙන්න ද ?” හැකැරැලි අම්මා තමාට ම කියා ගත්තා.

“සපත්තු පෝඩු හතක් අටක් නම් අරන් දෙන්න පුළුවන්. ඒත් ඉතිරි ටික . . . හැකැරැලි තාත්තා කීව්වා.

“කකුල් ඔක්කෝ . . .ට ම සපත්තු ඕ . . . නේ . . .” හැකැරැලි පැටියා අඬනවා.

ච්ච්චර සපත්තු අරන් දෙන්න අම්මටයි තාත්තටයි බෑ කියලා පුංචි හැකැරැලි පැටියට තේරුණේ නෑ.

මේ සද්දෙට කැලේ සතුන් වට වුණා. පුංචි පැටියා අඬන හැටියට හැමෝට ම දුකයි.

“අපි හැකැරැලි පැටියට උදවු කරමු.” කහ කුරුල්ලා යෝජනා කළා.

“පුංචි සපත්තු නේ ඕන කරන්නේ. අපි සපත්තු මහන්නෙකුට කියලා සපත්තු මහලා දෙමු.” දෙමලිච්චා කිවුවා.

“ඕ අප්පු ඔයාට පුළුවන් නේ ද ” ලේන් අප්පු ඇහුවා.

මීයන් හරි ම කඩිසර ව සපත්තු හදන්න පටන් ගත්තා.

මකුළුවන් අලවන්න, මහන්න උදවු කළා.

අනෙක් සතුන් හැමෝ ම තම තමන්ට පුළුවන් උදවු කළා.

හැමෝ ම චිකතු වෙලා හැකැරැලි පැටියට සපත්තු හැදුවා.

හැමෝ ම පුංචි පැටියාගේ කකුල් ඔක්කොටම සපත්තු දුම්මා.

“දැන් ම ම මම ඉස්කෝලෙ යනවා . . .” හැකැරැලි පැටියා සපත්තු දාගෙන ඉස්කෝලේට දුවන්න පටන් ගත්තා.

ටිකක් දුර දුවගෙන ගිය හැකැරැලි පැටියා ගිය පිම්මෙන් ම ආපසු දුවගෙන ආවා.

“මොනව ද පුතේ අමතක වුණේ . . .” හැකැරැලි අම්මා ඇසුවා.

“මට සපත්තු හදලා දුන්න මේ ගොල්ලන් හැමෝ . . .ට ම ස්තූති යි.”

“ඒ වුණාට මේ සපත්තු හිසා මගේ කකුල්වලට හරි . . . අමාරු යි . . .”

“මට දැන් තේරෙනවා අනික් අය කරන හැම දේ ම අපට ගැළපෙන්නේ නැති බව . . .”

සතුන් දෙස බලා කී හැකැරැලි පැටියා දාගෙන හිටපු සපත්තු විකිණී
එක ගැලෙවිවා.

ඊට පස්සේ, ආවා වගේ ම වේගෙන් ආපසු පාසලට දිවිවා.

ඊ. ඒ. ගුණසිල මිය
ගුරු උපදේශක,
වැල්ලවාය කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය.

කතාව : අපේ කැලේ ඉස්කෝලේ
 යොදාගත හැකි තේමා : අපේ යහ පැවැත්ම

තහවුරු කළ යුතු කරුණු	ගුරු මැදිහත් වීම් සඳහා ක්‍රියාකාරකම්
<ul style="list-style-type: none"> ■ ඉගෙනීමට සැමට සමාන අයිතියක් ඇති බව ■ අන් අය අගය කිරීම. ■ පුද්ගල විවිධතා හඳුනා ගැනීම/පිළිගැනීම හා ගරු කිරීම. ■ සාමූහිකත්වයෙන් කටයුතු කිරීම. ■ තර්කානුකූල චින්තනය 	<ul style="list-style-type: none"> ■ මෙම කතාව ඔස්සේ පහත සඳහන් අවස්ථා මතු කරමින් ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු දීමට සිසුන්ට අවස්ථා සලසන්න. * “බක බක බක” ගෙඹි දෙමවුපියන් හිනාවෙන්න පටන් ගත්තා. එහෙම බක බක ගාලා හිනා වෙන්න හොඳ නෑ කියලා අලි රාලහාමි කිවුවේ ඇයි ? ■ මේ සඳහා සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුරු ගලපා ගනිමින් පහත සඳහන් කරුණු අවධාරණය කරන්න. * අන් අයගේ අදහස් උපහාසයට ලක් කිරීමෙන් එක් ව වැඩ කිරීමට බාධා විය හැකි බව ■ මේ කතාවේ හැකරැලි පැටියාට අහිත් අය උදවු කළ ආකාරය පිළිබඳ සිසුන්ගේ අදහස් විමසන්න. ■ මේ ආකාරයට අන් අයට උදවු කිරීම සඳහා පිරිසක් ලෙස එක් ව කටයුතු කළ අවස්ථා පිළිබඳ අත්දැකීම් එක් එක් සිසුවාට ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. ■ සිසු අත්දැකීම් මගින් ද සාමූහිකත්වයෙන් කටයුතු කිරීමේ වැදගත්කම මතු කර දක්වන්න. “මට දැන් තේරෙනවා අහිත් අය කරන හැම දේ ම අපට ගැළපෙන්නේ නැති බව.” මේ විදියට හැකරැලි පැටියා කිවුවේ ඇයි ? ■ මේ වගේ අපටත් ආස හිතෙන, ඒත් අපට නොගැළපෙන දේවල් තියෙනවා ද ? ඒ මොනවා ද ? ඇයි අපට ඒවා නොගැළපෙන්නේ ?

03. හැමෝ ම වටිනවා

දවසක් කුස්සියේ මහා කාලගෝට්ටියක්. කටට කෙළ උනහ සුවඳකුත් එනවා.

“මොකක් ද මේ කුස්සියේ සිද්ද වෙන්නේ . . . ?” එක්කෙනෙකු එකක් කියනවා . . . තව එක්කෙනෙක් තවත් එකක් කියනවා . . . එකට එක කියා ගන්නවා . . . තරහෙන් කතා කරනවා . . . කවුරු වත් නවත්වන පාටක් නම් පේන්න නෑ . . .”

හ්මි . . . මි . . . ඒ වගේ ම සුවඳ හමන කිරි හොඳ්දකුත් තියෙනවා. එයා හඳක් වගේ හිනා වෙවී මේ හැම දෙනාගෙන කතා අහගෙන ඉන්නවා.

ටිකක් ළං වෙලා බලමු , මොකක් ද මේ කලබලය කියලා . . . ආ . . . කිරි හොඳ්ද හදන්න උදවු කළ අය තමතමන්ගේ පුරාපේරුව කියව ගන්නවා

“කිරි හොඳ්ද හදන්නේ කොහොම ද හට්ටියක් නැති ව . . . මම වටින ම කෙනා හින්දා තමයි කිරි හොඳ්ද තව මත් මගේ ළඟ ම ඉන්නේ . . .” හට්ටිය ආඩම්බරයෙන් කිවුවා.

“හට්ටියක් තිබුණාට කිරි හොඳ්දක් හැදේවී යැ . . . ඒකට වුවමනා දේවල් හොඳට සීරුවට කපලයි දාන්න ඕන . . . අමු මිරිස්, රතුලූනු, රම්පේ, කරපිංවා . . . මේවා අම්මා හිනියට කපා ගන්නවා දැක්කේ හැද්ද ?” පිහිය උස් හඬින් කිවුවා.

“මේ . . . ඇහුණ ද ? කිරි හොඳ්දක් නම් කිරි ඕන . . . කිරි ගන්නේ කොහොම ද මං නැතුව . . . මතක තියා ගත්තොත් හොඳයි, මං නැති ව කිරි හොඳි හදලා හමාර යි . . . ” හිරමනය මහා ගම්හිරකමක් මවා ගෙන කිවුවා.

කවුරු වත් කැමති නෑ පරාද වෙන්න. හැම කෙනා ම කියන්නේ තමන්ගේ පුරාපේරුව.

ඔන්න එතකොට ම පුංචි ගීයක් ගයමින්, නැටුමක් නටමින්, තාලයට අඩි තිය තියා හැන්දු නටාගෙන ආවා.

ලිපේ තිච්ච වෙලේ පටන්
හොද්දේ ලුණු ඇඹුල් බලා
හොද්ද හදා හිවෙන තුරා
හොද්ද එක්ක නැටුවේ මං

“මේ . . . අහලා නැද්ද කතාවක් . . .? හැඳි නොගා හදන කිරි හොද්ද . . . මොන වගේ ද කියලා . . . මං නැතුව නම් කිරි හොදි රසට කන්න හිතන්න වත් එපා . . .” හැන්දු කිවුවා.

“මම තමයි වැඩිය වටින්නේ . . .”

“නෑ . . . මම යි වටින්නේ . . .”

“වැඩියෙන් ම වටින්නේ මම යි . . .”

“මම නැතුව කොහොම ද . . . ?”

“එන්න එපා . . . මාත් එක්ක හැප්පෙන්න . . .”

එක්කෙනෙකුට වඩා හයිසෙන් අනෙක් කෙනා කියවනවා. ඊට වඩා හයිසෙන් තවත් කෙනෙකු කියවනවා. කුස්සියේ එක ම සෝෂාවක්.

“මෙන්න ඒ පාර තුනපහ බෝතලුත් පටන් ගත්තා.”

බෝතල් එකට එක ටිකි ටිකි ගගා හැප්පෙමින් ඒගොල්ලන්ගේ පුරාපේරුව කියවන්න පටන් ගත්තා.

රණ්ඩුව එන්න එන්න ම වැඩි වුණා. එකිනෙකා හැප්පෙමින් රණ්ඩු වුණා.

බෝතල් ගිහින් හිරමණයේ හැප්පුණා. . . . හිරමණයයි, පිහියයි,

හට්ටියයි එකට හැප්පුණා. ගින්නේදර එහාට මෙහාට පත්තු වෙවී තමන්ගේ සැර පෙනේවා.

කුස්සිය එක ම ගෝරනාඩුවක්

එක පාරට ම “චාරා . . . සී . . .” කිරි හොද්ද බීම !

හොද්ද බීම දිගේ ගලා ගියා.

රණ්ඩු වෙවී හිටපු හැමෝ ම ඇස් ගෙඩි ලොකු කරගෙන බය වෙලා බලාගෙන හිටියා.

“දැන් සතුටු ද ? ” මිරිස් ගල තරහෙන් ඇහුවා.

“ඕක කරගන්න නේ ඔව්වර වෙලා දැහලුවේ . . . ඇයි ඔයගොල්ලන්ට තේරෙන්නේ නැත්තේ හැම එක්කෙනෙකු ගේ ම උදවුවක් නැතුව කිරි හොද්දක් රසට හදන්න බැහැයි කියන එක . . . හොඳට හදා ගත්ත පොල් කිරිටික වගේ ම උළුහාල් ඇටෙන් වටිනවා. ඇයි කරපිංවා, ලූනු, රම්පේ . . . කුස්සියේ වැඩවල දී ඔයගොල්ලන් හැම දෙනාට ම එක වගේ වටිනාකමක් තියෙනවා . . .”

රණ්ඩු වෙව්ව හැමෝ ම ලජ්ජාවෙන් බීම බලා ගත්තා.

එච්. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව්. එම්. සපීවා රචනා රඹුක්වැල්ල මිය
කටිකාචාර්ය,
මුල් ප්‍රමාණය සංවර්ධන හා ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව,
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

කතාව : හැමෝම වටිනවා
 යොදාගත හැකි තේමා : අපේ ගෙදර, මිනිසුන් වැඩ කරන තැන්

තහවුරු කළ යුතු කරුණු	ගුරු මැදිහත් වීම් සඳහා ක්‍රියාකාරකම්
<ul style="list-style-type: none"> ■ සාමූහිකත්ව නොවන තැන අපට බොහෝ දේ අහිමි විය හැකි බව ■ යම් කාර්යයක් ඉටු කිරීමේ දී ඉතා කුඩා දෙයකින්/ අයෙකුගෙන් ලැබෙන දායකත්වයේ වැදගත්කම 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ඔයගොල්ලන්ට හිතෙන විදියට කිරි හොඳ්දක් රසට හදන්න වැඩියෙන් ම වටින්නේ මොනවා ද ? ■ සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුරු අනුව වෙන් වෙන් වශයෙන් යම් කාර්යයක් සිදු කරනවාට වඩා සමූහයක් වශයෙන් එම කාර්යය ඉටු කිරීමෙන් එම කාර්යය වඩා සාර්ථක වන බව තේරුම් ගැනීමට කතාබහක් තුළින් ඉඩ සලස්වන්න. “හොඳට හදාගන්න පොල් කිරි ටික වගේ ම උළුහාල් ඇටෙන් වටිනවා. ඇයි, රම්පේ, කරපිංවා” මේ විදියට මිරිස් ගල කීවේ ඇයි ? ■ සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුරු ඇසුරෙන් කිරි හොඳ්දට යොදනු ලබන ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණයෙන් විශාල සහ කුඩා වුවත්, ඒ කුඩා දේ නොමැති වුවහොත් කිරි හොඳ්ද රසයෙන් අඩු වන බව පෙන්වා දෙන්න. “මේ වගේ ඔයා ගෙදර හැකි වෙලාවට ගෙදර අහිත් අයට මොනවා හිතෙනවා ඇති ද ?” ■ සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුරු අනුව දරුවන් නිසා නිවෙස සුන්දර වන බව, සතුට පිරෙන බව පෙන්වා දෙන්න. ■ මේ තුළින් විනිම අවස්ථාවක දී එහි සුන්දර බව, සාර්ථකත්වය හා වැඩි වටිනාකමක් ලැබීම සඳහා ඉතා ම පුංචි දේ වලින්, පුංචි කාර්යයන්වලින්, පුංචි අයගෙන් ඉටුවන වටිනා මෙහෙය අගය කරන්න. ■ මේ ආකාරයට දරුවන්ට මතකයට නඟා ගත හැකි පාසලේ ආසන්න අත්දැකීමක් සිහියට නගමින් ඉහත කරුණු තවදුරටත් තහවුරු කරන්න. උදා : “පන්තිය සරසන්න සෑදූ බොහෝ සැරසිලි අතර කුඩා සැරසිල්ලක තිබෙන සුන්දරත්වය” “ගුරු මේසය සරසන සිසුන් ගෙනා බොහෝ මල් අතර පුංචි පුංචි මලක් ගෙනෙන සුන්දරත්වය”

04. උඩ ගිය සරංගල්

ඉස්කෝලේ අගෝස්තු නිවාඩුව. සෙල්ලම් කරන්න ඕන තරම් කල් තියෙනවා. පවතියි, හසනුයි, කෝසලයි ගජ යාළුවෝ. කට්ටිය වෙන දා වගේ ම සවස සෙල්ලම් කරන්න එකතු වුණා.

“අද නම් බෑ හැරෙන්නෙ කරන්න . . .”

“එහෙනම් කෝසල ම කියන්න කෝ . . . අපි අද මොකක් ද කරන්නේ කියලා . . .”

“අපි සරංගල් යවමු”

“අන්න වැඩේ” තුන්දෙනා ම එකඟ වුණා.

“මගේ පාට කොළ” පවති කීව්වා.

“මම නූල් ගේන්නම්” ඒ හසන්

“අපේ අක්කටයි අයිසටයි නිවාඩු. චියාලත් අපට උදවු කරාවි.” කෝසල කීව්වා.

අයිසා බට පතුරු කපලා දුන්නා. හැමෝ ම එකතු වෙලා ඒවා ගැට ගැහුවා. පාට පාට කොළ අලවලා සරංගල් ලස්සන කළා. අක්කා තමයි රැළි කපලා දුන්නේ. හැමෝ ම එකතු වෙලා ලස්සන සරංගල් හැදුවා. ලොකු ම සරංගලය හැදුවේ හසන්.

“ඔයාගේ සරංගලය නම් හරි ම ලස්සනයි හසන් ” කෝසල කීව්වා.

“එහෙනම් ඔයා මේක ගන්න. මට ඔයාගේ එක දෙන්න.” දෙන්නා සරංගල් මාරු කර ගත්තා.

හැමෝම වෙල් යාය පැත්තට දිව්වා.

පුංචි පුංචි සරංගල් අතරේ ලොකු සරංගලයට ආඩම්බරයක් දැනුණා.

හැමෝම තම තමන්ගේ සරුගල්ලේ උඩ යවන්න පටන් ගත්තා.

“කොහොම ද මගෙ තරම . . . මගේ වරල්වල දිග . . . මට උඩට ම යන්න පුළුවන්. . . උඩ . . . ට ම යනවා මං . . .” ලොකු සරුගලය තව තවත් ආඩම්බර වුණා.

තවත් පුංචි පුංචි සරුගලේ වෙල් යායට ඇවිත් තිබුණා. ලොකු සරුගලය පුංචි සරුගලේ දිහා බැලුවේ වත් නෑ.

“අප්පේ . . . මෙව්වර වෙලා ඔහේ හිටපු සරුගලේවලට මෙන්න බොලේ පණ ඇවිල්ලා. අපි කියන දේ අහන්නෙත් නෑ. අන්න . . . අන්න . . . කතා කරනවාත් වගේ . . .”

“ඔය එකකට වත් මාත් එක්ක නම් උඩ යන්න බෑ . . .” ලොකු සරුගලය ටික ටික උඩට ගියා.

පුංචි සරුගලුත් අතැරියේ නෑ . . . එයාලාත් උඩට ම යන්න උත්සාහ කළා. ඒත් ලොකු සරුගලයට ළං වෙන්න බැරි වුණා.

“ඔයාලා කොහොම ද මට වඩා උඩ යන්නේ . . . මම තමයි ලොක්කා . . .” ලොකු සරුගලය තව තවත් උඩ ගියා.

පුංචි සරුගලේ ලොකු සරුගලයට කතා කළා. “ඔයාලා එක්ක මොනවා කතා කරන්න ද . . .? මගේ කිට්ටුවට වත් ඔයාලට එන්න බෑ . . .”

ලොකු සරුගලය වේගයෙන් උඩ ගියා. තවත් උඩ ගියා. පුංචි සරුගලේවලට එව්වර දුර යන්න බැරි වුණත් එයාලා කට්ටිය ම එකතු වෙලා හිනා වුණා. කතා කළා. කරණම් ගැහුවා. හොඳට විනෝද වුණා.

“මේ මොක ද මේ . . .”

“මොක ද මෙව්වර හයිසෙන් සුළඟ හමන්නේ . . .” ලොකු සරුගලයට එයා පාලනය කරගන්න බැරි වුණා.

ඒක කොච්චර වේගයෙන් උඩ ගියා ද දන්නව ද? නූලත් කඩා . . .ගෙන ම උඩ ගියා. ගිහිල්ලා . . . ගිහිල්ලා . . . ගිහිල්ලා . . . උස . . . ගහක උඩ ම අත්තක රැඳෙනා.

ඒ වෙන විට වියාගේ කොළ ඉරිලා , . . රැළි කැඩිලා . . . හොඳටෝම කැත වෙලා . . .

ලොකු සරුංගලයට හරි ම දුක යි. වියා පුංචි සරුංගල් දිනා බැලුවා. පුංචි සරුංගල් හිනා වෙච්චි කතා කරමින් විනෝද වෙනවා . . .

“මම ආඩම්බර වුණා වැඩි යි. . . ඒකයි මට මෙහෙම වුණේ . . .” වියා තනියම සිතුවා.

පවහියි, හසනුයි, කෝසලයි එකතු වෙලා සරුංගලය බිමට ගත්තා. ආයෙත් කොළ අලවලා ලස්සන කළා.

“ඔන්න ආයෙත් ලොකු සරුංගලය එනවා” පුංචි සරුංගල් කතා වුණා.

“මම ආයිත් ආවා . . . ඒත් මම මේ පාර නම් ඔයගොල්ලන්ගෙන් අපත් වෙලා යන්නේ නෑ . . . ඔයගොල්ලෝ එක්ක ම ඉන්නවා . . .” ලොකු සරුංගලය කීවුවා.

“අහංකාර වෙලා අහසේ අපතට යනවට වඩා යාච්චන් එක්ක එකට ඉන්න කොට කොච්චර සතුටු ද . . .” ලොකු සරුංගලයට සිතුවා.

ආචාර්ය ලලිතා බටුච්ච මිය
තාක්ෂණික උපදේශක GIZ

කතාව : උඩ ගිය සරංගලේ
 යොදාගත හැකි තේමා : අපේ යහ පැවැත්ම

තහවුරු කළ යුතු කරුණු	ගුරු මැදිහත් වීම් සඳහා ක්‍රියාකාරකම්
<ul style="list-style-type: none"> ■ බෙදාහදා ගැනීම හා හුවමාරු කර ගැනීම පුද්ගලයින් අතර අන්තර් සබඳතා තහවුරු වීමට හේතු වන බව ■ එක් එක් පුද්ගලයන් පිළිබඳ පූර්ව නිගමන නොසලකා අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී උදවු කිරීම 	<p>“මේ කතාවේ හසනුයි, කෝසලයි දෙන්නා සරංගලේ මාරු කර ගන්නා වගේ ඔයගොල්ල තමන් ළඟ තිබුණු දෙයක් බෙදාගත්/හුවමාරු කරගත් අවස්ථා කියන්න.”</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ සිසුන් ඉදිරිපත් කරන අවස්ථා මතු කර දක්වමින් බෙදාහදා ගැනීමෙන් යම් අයකුට ප්‍රයෝජනයක් අත්වන්නා සේ ම ඉන් සතුටක් ද අත්වන බව අවධාරණය කරන්න. ■ ලොකු සරංගලය හා පොඩි සරංගලය වශයෙන් සිසුන් යුගල කීපයක් වෙන් කරන්න. ■ එම යුගලවල එක් සිසුවකු ලොකු සරංගලය වශයෙනුත්, අනෙක් කුඩා සිසුවා සරංගලයක් වශයෙනුත් නම් කරන්න. ■ ලොකු සරංගලය දැඩි සුළඟට හසු වී කැඩුණු අවස්ථාවේ උදවු ඉල්ලන ආකාරයත්, ඊට පොඩි සරංගලය දක්වන ප්‍රතිචාරයත් රංගන මගින් ඉදිරිපත් කිරීමට යොමු කරන්න. ■ මෙහි දී සරංගලයට උදවු කිරීමට පෙලඹෙන පොඩි සරංගල්වල ප්‍රතිචාර අගයන්න. ■ ඊට උදවු නොකිරීමට දක්වන ප්‍රතිචාර වෙනෙත් ඒවා අධෛර්ය කරන්න. ■ යම් අයකු කලින් කළ කී දෑ කිසිවක් නොසලකා උදවු කළ යුතු අවස්ථාවල උදවු කිරීම යහපත් ගුණාංගයක් ලෙස දක්වා විවැනි ගුණාංග සහිත වීම/විවැනි ගුණාංග ඇති අය අගය කරන්න. <p>“මම ආයෙත් ආවා . . . එක්ක ම ඉන්නවා” මේ විදියට ලොකු සරංගලය කීවේ ඇයි ?</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ අනංකාර ව අන් අයගෙන් හුදෙකලා වී සිටීමෙන් අනාරක්ෂිත වීමට හේතුවක් වන බව මෙම ප්‍රශ්නයට ලබා දෙන පිළිතුරු ඇසුරෙන් මතු කර දක්වන්න.

05. අපි විතර ද ?

කාලෙකින් වැස්සක් නෑ. ගස් වැල් හොඳටෝම වේලිලා. බොන්න වතුර ටිකක් වත් සොයා ගන්න විදියක් නෑ. මහා ලොකු ඉඩෝරයක්. ගස් වැල් වේලිලා යන කොට ගෙඩි මල් ඉතිරි වේවි යෑ.

කහ සමනලයන්ටත් පැණි නැතුව හොඳට ම කරදර. පැටවුන් බඩගින්නේ අඬන එක තරම් සමනල අම්මලාට තවත් දුකක් නෑ . . .

“මම උදේට ඉර පායන පැත්තට පියාඹලා ගිහින් බැලුවා. මල් පිපෙන ගහක් තියා කොළ තියෙන ගහක් වත් මේ අහල පහලක නෑ . . .”

“මමත් අපි නිතර මල් පැණි හොයාගන්න පැත්තට ගියා. . . අම්මෝ . . . මං නිකං මහන්සි වුණා විතරයි.” එක් සමනලයෙක් කිවුවා.

“මමත් මේ දැන් ආවා විතර යි . . .”

මමත් ඉර බහින පැත්තට පියාඹලා බැලුවා . . . මේ ළඟ පාතක නම් මල් පිපෙන ගස් නෑ . . .” ඒ තවත් සමනලයෙක්

“මෙහෙම හිටියොත් නම් අපට බඩගින්නෙ ම මැරෙන්න තමයි වෙන්නේ. තවත් විඩාපත් වෙන්න කලින් අපි අනෙක් පැතිවල මල් තියෙන තැනක් සොයා ගෙන යන්න ඕන . . .” කහ සමනලයන් අතර සිටි වැඩිහිටි සමනලයෙක් කිවුවා.

හැම දෙනා ම ඒ අදහසට කැමති වුණා. පුංචි සමනල පැටවුන් වට කරගෙන කහ සමනල රැන ම මල් සොයාගෙන ඒගොල්ලන් බලපු නැති අහිත් පැතිවලට පියාඹන්න පටන් ගත්තා.

ගියා . . . ගියා . . . ගියා . . .

මල් තියෙන තැනක් පේන්නවත් නෑ . . .

“අම්මෝ . . . මට නම් තවත් යන්න බෑ . . . හරි . . . මහන්සි යි . . .”

“මේ ඉරි තැවණු පොළොව විතර යි, ගස්වැල් ඔක්කෝ ම වේලො . . .”

“නිකං මහන්සි වෙලා මැරෙන්නේ නැතුව, අපේ නවතිමු . . .”
සමනලයන් තම තමන්ගේ අපහසුතාව කියන්නට වුණා.

“එහෙම කියලා බෑ දරුවනේ . . . තව ටිකක් ගිහින් බලමු. නිකම් ඉන්නවට වඩා උත්සාහ ගන්න එක වටිනවා . . .” වැඩිහිටි සමනලයා අනෙක් අය දිරිමත් කළා.

සමනලයන් ආයෙත් පියාඹන්න පටන් ගත්තා.

“මේ කවුද මේ . . . අපේ . . . රතු සමනල රංචුවක් . . . ඔයාල මල් තියෙන තැන් දන්නව ද . . . ?”

“නෑ . . . අපිත් මේ මල් තියෙන තැනක් සොයාගෙන යනවා. අපේ අය හොඳට ම දුර්වල වෙලා මල්පැණි නැතුව”

“අපි ආපු පැත්තේ නම් මල් නෑ . . .”

“අපි ආපු පැත්තේ නෑ . . . අපි ඉර නැගෙන පැත්තේ බැලුවා . . . සවසට ඉර බහින පැත්තේ බැලුවා . . . ඒ කොහේ වත් නෑ . . .”

“එහෙනම් අපි අනිත් පැතිවලට යමු . . .” කියලා සමනලයන් ආයෙ මත් පියාඹන්න පටන් ගත්තා.

“ඔහොම හෙමින් හෙමින් ගියොත් නම් තවත් දවසක් වත් යාවි පැණි හොයා ගන්න. ඉක්මනට යන්න . . .” වැඩිහිටි කහ සමනලයකු යෝජනා කළා.

“අපේ පැටවු හරි ම පුංචි යි. හොඳට ම වයසක අයත් අපේ රංචුවේ ඉන්නවා. එයාලට වේගයෙන් එන්න බෑ. ඔයාලා යන්න. අපි හෙමිහිට එන්නම්” රතු සමනල රංචුවේ කෙනෙකු කිවුවා.

“හරි එහෙනම් අපි යන්නම් . . . පරිස්සමෙන් එන්න . . .” කියමින් නැවතත් සමනල රංචුව ගමන් කරන්න පටන් ගත්තා.

කඳු උඩින්, වියළිණු ගස් අතරින් ගියා. යනවා . . . යනවා . . .
යනවා, ඉවරයක් නැතුව ම යනවා . . .

“දැන් නම් මං නවතිනවා” එක් සමහලයකු කිවුවා.

“අනේ ඔව් මටත් බෑ මාත් නවතිනවා”

“ඔව් . . . මාත් ඉන්නවා”

“මගේ පිහාටු දෙක හොඳට ම රිදෙනවා. මාත් ඉන්නවා.” අනෙක් සමහලයෙකුත් කියන්න පටන් ගත්තා.

“මේ . . . මේ . . . නවතින්න එපා”

“මට දැන් සුවඳක් දැනෙනවා. ඔයාලත් බලන්න මේ සුවඳ එන්නේ කොහෙන් ද කියලා. ළඟ ළඟ ම මල් තියෙනවා . . .” වැඩිහිටි කහ සමහලයා කිවුවා.

හැමෝගෙ ම හිතට අලුත් බලාපොරොත්තුවක් ඇති වුණා. නැවතත් ප්‍රාණවත් වුණා. හැමෝ ම ඒ මේ අත පියඹ පියඹා සෝදිසි කළා.

“ආ . . . න්න . . . මල් තියෙනෝ . . .” පොඩි කහ සමහලයෙක් හයිසෙන් තටු සලමින් කෑ ගැසුවා.

වතුර සිඳි ගිය ගඟක් ආසන්නයේ ඇති පුංචි දිය කඩිත්තක් දෙපස මල් පිපී තිබුණා. හැමෝ ම ඒ මල් වෙතට සතුටින් පියඹා ගියා.

මලින් මලට පියඹා ඉවසිල්ලක් නැති ව පැණි බිව්වා. පුංචි පැටවු බඩ පුරවා ගෙන නටන්න පටන් ගත්තා.

තරුණ කහ සමහලයන් කීප දෙනෙකු තව තවත් පැණි සොය සොයා බොන්න පටන් ගත්තා.

වැඩිහිටි සමහලයා මල් පැණි ටිකක් බිව්වා. ඉන් පසු එක් කොටසකට අනෙක් සමහලයන්ට එන්න නොදී රැක බලා සිටියා.

“මොකද අර සීයා කරන්නේ . . . චියා බොන්නෙත් නෑ . . . අපට දෙන්නෙත් නෑ . . .” එක් කටකාර සමනලයෙක් කිවුවා.

“යමු . . . අපි ගිහින් අහමු. අපි කොච්චර අමාරුවෙන් ද මේ ටික සොයා ගත්තේ. චියා ඒක බොන්න දෙන්නෙත් නෑ . . .” ඒ තවත් හිතුවක්කාර සමනලයෙක්.

“අැයි ඔය මල්වල පැණි බොන්න දෙන්නෙ නැත්තේ. සීයට මොකද මේ වෙලා තියෙන්නේ.”

“දැරුවෙන් අපි විතරක් නෙමෙයි පැණි බොන්නේ. දැක්ක හේද අපි පහු කරලා ආ රතු සමනල රංචුව. ඒ අය තව මත් පැණි හොයනවා ඇති . . . දැන් හොඳටෝම හෙමිබත් වෙලා ඇති. අපි ඒ අයටත් පැණි තියමු.”

“එහෙනම් අපි ගිහිං ඒ අයව එක්කගෙන චිමු . . .” කහ රංචුවේ ඉන්න දඟයන් දෙන්නා ඉදිරිපත් වුණා.

පණිවිඩය ලැබුණු රතු සමනල රංචුව ඉවසිල්ලක් නැති ව එතැනට පියඹා ආවා.

සමනල රංචුවේ පුංචි පැටවුන් “සුරැස් . . . සුරැස් . . .” ගගා පැණි බිගෙන බිගෙන ගියා.

ඒක දැකපු මල් හොයා ගත් කහ සමනලයන්ට සතුටු ම සතුටුයි.

පැණි බි සතුටු වූ රතු සමනල රංචුවේ පැටවුන් ඒ පැත්තට මේ පැත්තට පියඹ පියඹා නැටුවා. කහ සමනල පැටවුන් ද චියට එකතු වුණා.

වැඩිහිටි රතු සමනලයන් කහ සමනලයන්ට ස්තූති කළා.

එච්. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව්. එම්. සපීවා රචනා රඹුක්වැල්ල මිය
කටිකාචාර්ය,
මුල් ළමාවිය සංවර්ධන හා ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව,
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

කතාව : අපි විතර ද
 යොදාගත හැකි තේමා : අප කන බොන දේ, අපට ඕනෑ දේ ලැබෙන හැටි, වටපිටාවේ සිදු වන වෙනස්කම්

තහවුරු කළ යුතු කරුණු	ගුරු මැදිහත් වීම් සඳහා ක්‍රියාකාරකම්
<ul style="list-style-type: none"> ■ ගැටලු විසඳීම 	<p>“මේ කතාවේ ඉන්න කහ සමනලයන් මොනව ද හෙවිවේ ?”</p> <p>“ඒගොල්ලෝ මුලින් ම පැණි හෙවිවේ කොයි පැතිවල ද ?”</p> <p>“ඒ පැතිවලින් ඒගොල්ලන්ට පැණි හම්බ වුණා ද ?”</p> <p>“හම්බ වුණේ නැත්නම් ඊළඟට පැණි හොයාගන්න කහ සමනලයන් මොකද කළේ ?”</p> <p>“හැම දා ම පැණි හොයා ගන්න තියෙන පැතිවලින් පැණි හම්බ වුණේ නැති කහ සමනලයන් මොක ද කළේ ?”</p>
<ul style="list-style-type: none"> ■ අන්‍යයන්ට උදවු කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> ■ සිසුන් ඉහත ප්‍රශ්නවලට ලබා දෙන පිළිතුරු ආශ්‍රයෙන් යම් ගැටලුවක දී අප සුපුරුදු ලෙස විලභිත විසඳුම්වලට වඩා වෙනස් විසඳුම් තිබිය හැකි බව ඒත්තු ගැන්වීමට සලස්වන්න. <p>“දරුවන් අපි විතරක් නෙමෙයි පැණි බොන්නේ. දැක්ක නේද අපි පහු කරලා ආ රතු සමනල රංචුව. ඒ අය තව මත් පැණි හොයනවා ඇති . . . දැන් හොඳටෝම හෙමිබත් වෙලා ඇති. අපි ඒ අයටත් පැණි තියමු.”</p>
<ul style="list-style-type: none"> ■ බෙදාහදා ගැනීම 	<ul style="list-style-type: none"> ■ මෙම කොටස නැවත උපුටා දක්වමින් සම්පත් හිඟ කාලයක දී වුවත් තිබෙන සම්පත් අන් අය සමඟ බෙදාහදා ගැනීම උතුම් ගුණයක් බව කතාබහක් මඟින් සිසුන්ට පෙන්වා දෙන්න.

06. වලස් පවුලේ විනෝද ගමන

කැලෑවේ ඉන්න වලස් පවුල් කීපයක් එකතු වෙලා විනෝද ගමනක් යන්න සූදානම් වුණා. හැමෝ ම ගජරාමෙට වැඩ.

සමහරුන් කෂම බීම රැස් කළා. සමහරුන් දර, වතුර රැස් කළා.

තවත් සමහරුන් යන තැන් හා විනෝද වන හැටි සාකච්ඡා කළා.

නඬේ ගුරා වලස් මාමා. එයාගේ උපදෙස් අනුව තමයි හැම දෙයක් ම වෙන්ගේ. වලස් මාමා තමයි යන්න වාහනයක් සූදානම් කළේ.

අනෙක කැලෑවල ලස්සන බලලා විනෝද වෙන්න වගේ ම, වලස් පැටවුන්ට කැලේ විස්තර උගන්වන්නත් වලස් දෙමවුපියන්ට ඕනෑ වුණා.

“හැම දෙනා . . . ම වෙලාවට වැඩ කරන්න ඕන . . . හැම දෙමවුපියෙක් ම තමන්ගේ ළමයින් ගැන බලන්න ඕන.”

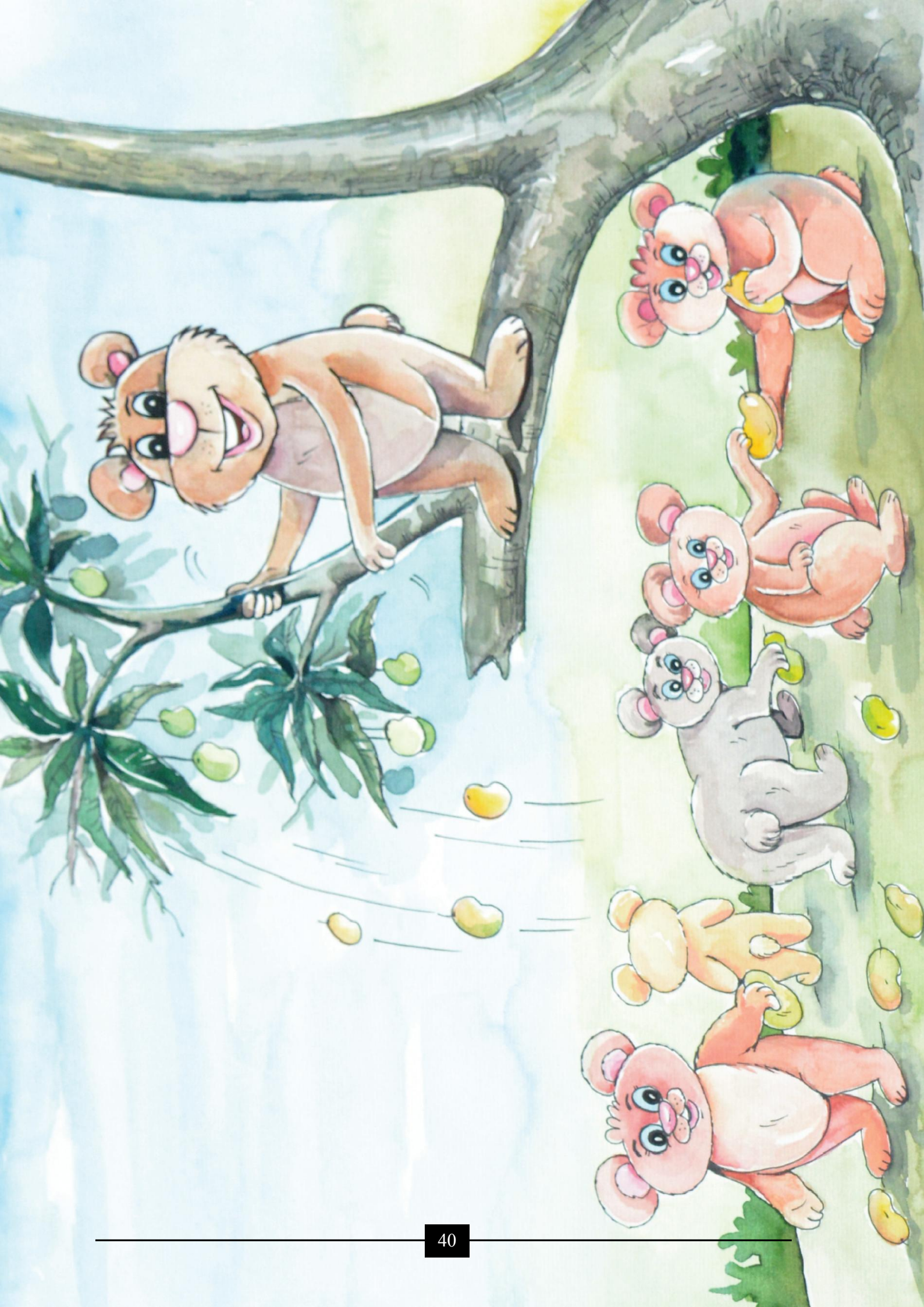
“දෙමවුපියෝ නැති ව ළමයි එහේ මෙහේ යන්නේ එහෙම නෑ ! . . . අපි යන්නේ පුරුදු නැති කැලෑවකට ! . . . නපුරක් වෙන්න පුළුවන් !”

හැමෝ ම වලස් මාමාගේ කතාවට එකඟ වුණා.

ඔන්න විනෝද ගමන යන දවස . . . හැමෝම වලස් මාමා කී විදියට වේලාවට ඇවිත්, බස් එකට නැංගා.

පැටවුන් පොර අල්ලමින් ජනේල ළඟට පැන ගත්තා. ඒ, යන ගමන් වටපිට බලන්නයි.

බසය පැය ගානක් ගියා.

යන ගමන් වලස් වැඩිහිටියන් මී පැණි හැමෝට ම බෙදුවා. කමිත් බොමින් ගී කියමින් හැමෝ ම විනෝද වුණා. බසය ලොකු කැලෑවක් ඇතුළේ නැවැත්තුවා.

“හා . . . දැන් හැමෝ ම පරිස්සමෙන් බහින්න” වලස් මාමා කිවුවා.

“අම්මෝ . . . ! මේ කැලෑවේ ලොකු . . .” පැටවුන්ට සිතුවා.

හැම දෙනා ම මාමා ඉස්සර කරගෙන කැලෑව ඇතුළට ගියා. ලොකු ම ලොකු ගස් නිසා ඇඟට රස්නයක් දැනුණේ නෑ. වෙහෙසක් දැනුණේ නෑ.

“අම්මේ ! අපි ඇවිල්ලා මේ කැලේ නවතිමු.” වලස් පැටියකු අම්මාගෙන් ඇහුවා.

වලස් අම්මා හිනා වෙලා පුතාගේ ඔළුව අතගෑවා. වලස් නඬේ වට පිට බල බලා තව තවත් කැලෑවේ ඇතුළට ම ගියා.

මේ අතරේ ඉන්න දඟකාර වලස් පැටියකු පාරේ තිබුණු මී අඹ පැළයක් ගැලෙව්වා.

“ඇයි මී අඹ පැළය ගැලෙව්වේ . . . ? ” වලස් මාමා ඊකක් තදින් ඇහුවා.

“අපේ කැලේට ගෙනිහින් හිටවන්න” වලස් පැටියා බයෙන් වගේ හෙමිට කිව්වා.

“පැටියෝ . . . ඔයා කළේ හොඳ වැඩක් නෙවෙයි. මී අඹ පැළයක් ඕනෑ වුණා නම් ඇටයක් ගෙනියන්න තිබුණා . . . ”

“ඒ වුණාට මෙනෙ මේ අඹ පැළ ඕන තරම් තියෙනව නේ . . .”

“පැළ වුණු අඹ පැළය අයිති කැලේට යි . . .”

වලස් පැටියාට ලජ්ජා හිතුණා. තමා කළේ වැරදි වැඩක් බව තේරුණා.

“මම මේ පැළය ආයෙත් හිටවන්නම්” වලස් පැටියා කිවුවා.

වලස් පැටියා තිබුණු තැනින් ම පැළය සිටුවුවා. අතේ තිබුණු වතුර බෝතලයෙන් වතුර ටිකකුත් දැමීමා.

“හොඳ පුතා . . . අපේ අතින් වරදක් වුණොත් අපි ඒක පිළිගන්න ඕන . . . ඒ වගේ ම වැරද්ද හිවැරදි කර ගන්නත් ඕන . . .” වලස් මාමා පැටියාගේ හිස අතගාමින් කිවුවා.

වලස් මාමා එතන තිබුණු ලොකු මේ අඹ ගසකට නැඟලා අතු සෙලෙව්වා. හැමෝ ම මේ අඹ අනුලාගෙන රස කර කර කෑවා.

“දැන් අපි ගාව මේ අඹ ඇට ගොඩා . . .ක් තියෙනවා.” වලස් පැටියකු කිවුවා.

“ඒවායින් ටිකක් අපි අපේ කැලේට ගෙහියන්න තියා ගනිමු. අතික් ටික කැලේ ඇවිදින ගමන් තැන තැන හිටවමු.”

“අපි කැලේ ලස්සන බලන ගමන් කැලේ තවත් ලස්සන කරමු. අපි හිටවන ගස්වලින් තවත් අයට යහපතක් වේවි” වලස් මාමා යෝජනා කළා.

“ඒක නම් හොඳ අදහසක්” හැම දෙනා ම කැමති වුණා.

හැමෝ ම වලස් මාමා කී ලෙසින් ම මේ අඹ ඇට හිටවමින් කැලේ

අසිරිය නැරඹුවා. මී අඹ ඇට ටිකක් තමන්ගේ කැලේ හිටවන්නත් තියා ගත්තා.

චලස් නඩේ ඇති වෙන තුරු ඇවිද්දා. හොඳ . . ට විනෝද වුණා.

“දැඟලුවා ඇති දරුවනේ . . . ඉක්මනට බස් එකට නඟින්න ගෙදර යන්න.

“කවුද කවුද මේ කුණු දාලා තියෙන්නේ . . .” බස් එකේ දොර අසල දමා තිබූ කුණු ටිකක් දැකලා චලස් මාමා ඇහුවා.

හෙමින් හෙමින් බස් එකෙන් බැහැගත්ත චලස් පුංචෙක් ඒක හෙමින් අරගත්තා.

“පුතේ . . . අපි යන යන තැන කුණු දාන්නේ නෑ. අපි චලස්සු . . .”

“දැන් හොඳටෝ . . . ම හවස් වෙලා.” හැමෝ ම දඩ් බිඩ් ගාලා බස් එකට නැඟ ගත්තා.

ඊ. ඒ. ගුණසිල මිය
ගුරු උපදේශක,
වැල්ලවාය කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය.

කතාව : වලස් පවුලේ විනෝද ගමන
 යොදාගත හැකි තේමා : වටපිටාවේ වෙනස් තැන්

තහවුරු කළ යුතු කරුණු	ගුරු මැදිහත් වීම් සඳහා ක්‍රියාකාරකම්
<ul style="list-style-type: none"> ■ එක් අරමුණක් සඳහා කණ්ඩායමක් ලෙස වැඩ කිරීම. ■ බෙදා හදා ගැනීම. ■ අනුන්ගේ සම්පත් තම දියුණුව සඳහා යොදා නොගැනීම. ■ තමන් කළ කී දේ ගැන නැවත සිතා බැලීමට යොමු කිරීම. ■ යහපත් පිළිවෙත් පවත්වා ගැනීම. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ මේ කතාවේ හැමෝම ගජරාමෙට වැඩ කළේ මොකට ද ? ■ එහෙම වැඩ කළේ කවුරුන් වෙනුවෙන් ද ? ■ සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුරුවලට අවස්ථාව ලබා දී සියලු දෙනා ම එක් ව වැඩ කළේ එක් අරමුණක් වෙනුවෙන් හා සැමගේ ප්‍රයෝජනය වෙනුවෙන් බව අවබෝධ වීමට සලස්වන්න. ■ මී පැණයි, මී අඹයි කෑවෝ කවුරු කවුරු ද ? ■ මේ සඳහා සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුර ඇසුරින් සාමූහික ව ආහාර බෙදාහදා ගැනීමේ වැදගත්කම කතාබහ කරන්න. “පැළ වුණු අඹ පැළය අයිති කැලේටයි . . .” කියලා වලස් මාමා කීවේ ඇයි ? ■ මෙහි දී සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුරු ඇසුරින්, අප විසින් පරිහරණය කරනු ලබන පොදු දේ තම ප්‍රයෝජනයට පමණක් යොදා නොගත යුතු බව පෙන්වා දෙන්න. “මම මේ පැළය ආයෙන් හිටවන්නම්” ■ මෙම වාක්‍ය බණ්ඩය පැහැදිලි අකුරෙන් ලියා ප්‍රදර්ශනය කරන්න. එහි අදහස වඩාත් තහවුරු වන ආකාරයෙන් විය කියවන්න. “වලස් පැටියා එසේ කීවේ ඇයි ?” ■ සිසුන් ලබාදෙන පිළිතුරු ඇසුරෙන් මෂත කාලයේ දී තමන්ගෙන් සිදු වූ යම් අතපසුවීමක් නැවත සිහි කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. ■ සිසුන් කිහිප දෙනෙකුගේ එම අත්දැකීම් විමසා ඒ බව ප්‍රකාශ කිරීම ඇගයීමට ලක් කරන්න.

07. අපට පුළුවන්

මහ කැලේ සද්දන්තයා අලි රාල යි. අලි භාමිනේ පුංචි අලි පැටියා එක්ක කෑම හොයාගෙන කැලේ පුරා ඇවිද්දා. ළපටි කොළ අතු කඩලා පුංචි පැටියට ළං කළා. කැලේ කිතුල් ගස් තියෙන තැන් හොඳින් ම දන්නේ අලි රාල තමයි.

අලිනගේ බඩ පුරවන එකත් සෙල්ලමක් යැ. ඒ ලොකු බඩ පුරවන්න කොච්චර කෑම ජාති ඕන ද. පැටියට නම් ඉතින් කිසි ගානක් නෑ. අම්මයි, තාත්තයි ඉන්න කල් මොකට බය වෙන්න ද. අම්මයි තාත්තයි කෑම සොය සොයා පැටියට කවනවා නේ.

“බලන්නකෝ මේ පැටියගේ දාංගලේ . . . කෑම ටික කවා ගන්නත් පස්සෙන් දුවන්න ඕනා . . . ” අලි අම්මා ආදරෙන් පැටියා දිහා බැලුවා.

“අත්ත තමයි . . . කොයි වෙලේ බැලුවත් සෙල්ලම ම යි. අනේ අත්තට . . . මෙහෙම අලි හුරතලයක් . . . නේද භාමිනේ . . . ”

“මොන වැඩක් ද එයාට ඉතින් . . . අපි කෑම බීම හොයලා දෙනවා . . . නාවනවා . . . එයාට තියෙන්නේ නටන එක තමයි . . . එයා ඒක නම් යස අපුරුවට කරනවා . . . ”

“අපේ පැටියා හරි ම හුරතල් භාමිනේ . . . අනික් සත්තු හැමෝම එක්කත් යාළු යි. . . කා එක්ක වත් රණ්ඩු කරන්නෙත් නෑ . . . ”

“සමගියෙන් අනෙක් සත්තු එක්ක හුරතල් වෙන හැටි දැක්කම, මට ඒ ගැන නම් හරි ම සතුටු යි භාමිනේ . . . ”

“ඔයාගේ ඔය හුරතලේ හින්දා තමයි පැටියා මෙච්චර දඟ” අලි භාමිනේ සිනාසෙමින් අලි රාල දිහා ආදර බැල්මක් හෙළවා. අලි පැටියට සෙල්ලම් කරන්න, නටන්න ගියා ම වෙලාව වත් දැනෙන්නේ නෑ.

පැය ගානක් එක දිගට නටනවා . . . දුවනවා . . . සත්තු එක්ක හැංගිමුත්තන්
කරනවා . . . උඩ පැන පැන උස අතු අල්ලන්න හදනවා . . .

පොඩි සත්තූන්ට එක එක ගෙඩි කඩලා දෙනවා . . . සමහර සත්තු
පිටේ තියාගෙනත් යනවා . . . සමහරු හොඬවැලෙන් ඔංචිලි පද්දනවා . .

ඉතින් සත්තු අලි පැංචා එක්ක යාළු වෙන එක පුදුමයක් යෑ.

හැබැයි ඉතින් පැය ගානක් සෙල්ලම් කරනවා වගේ තමයි අලි පැංචට
නින්ද ගියාමත්. කැලේ පෙරළුණත් දැනෙන්නේ නෑ. පැය ගානක් එක
දිගට ම නිදා ගන්නවා.

ගස්වලට, ගල්වලට හේත්තු වෙවී නිදා ගන්නවා. වෙලාවකට
වැටෙන්නත් යනවා. ආයෙත් හැරවිලා නිදා ගන්නවා.

ඔන්න එදත් නටලා . . . නටලා මහන්සි වෙලා අලි පැංචා නින්දට
වැටුණා. පැය ගානක් ගියා. . . ඇහැරෙන පාටක් නෑ . . . කැලේ කොච්චර
සද්ද බද්ද තිබුණත් ඒවා නෙවෙයි පැටියට දැනෙන්නේ . . .

“අද අලි පුංචා වෙන දාටත් වඩා නිදි . . .” ඊළා රාල කිවුවා.

“ඒක තමයි මාත් මේ බැලුවේ. . . සෙල්ලම් කරන්න ආවට කෝ . . .
තාම නිදි නේ . . .” හා පැංචා කිවුවා.

“මම බලාගෙන . . . අද පැටියා වරුවකටත් වැඩිය සෙල්ලම්
කළා . . . ඒකයි ඔය තරම් නින්ද . . . මහන්සියට වෙන්න ඇති . . .”

අහසේ කළු වලාකුළේ

මගේ ගතට සිසිල දැනේ

වැස්සක පෙර ලකුණු පෙනේ

වැස්ස අපට සතුට ගෙනේ

වැහි ලිහිණියා තාලයට ගීයක් ගැයුවා.

මේ ගීතය ඇසුණු අලි පැටියාගේ යාළුවන් කලබල වුණා.

“පැටියේ . . . නැඟිටින්න . . . නැඟිටින්න . . . වැස්සක් වින්නයි යන්නේ”

යාළුවන් පැටියට කතා කළා. හයිසෙන් සද්ද කළා . . . කිහි කැවුණා . . . සෙලෙව්වා . . . ඒත් නැඟිට්ටේ නම් නෑ . . .

දැන් මොකද කරන්නේ . . . ?

“වැස්සක් ආවොත් පැටියා තෙමෙයි . . .” හා පැටියා කිවුවා.

“අපි පැටියට නොතෙමී ඉන්න ගෙයක් හදමු . . .” කට්ටිය යෝජනා කළා.

“මට පුළුවන් කොළඹකු කඩලා වහලය නොතෙමෙන්න හදන්න . . .” වඳුරු රාල කිවුවා. “අපි අතුටලට පැන පැන යන අය නේ . . . මම දන්නවා හොඳට නවන්න පුළුවන් අතු ගැන . . .”

“ඒක හොඳයි . . . මට පුළුවන් කැලේ තැන් තැන්වල වැට්ලා තියෙන ලී කොට ගෙනැල්ලා දෙන්න . . . මගේ ඇඟ හොඳට හයිසයි යි. ” ඒ වලස් යාළුවා.

“නියම යි . . . අපි පැටියට ගෙයක් හදමු . . .”

“හා හාමි . . . විහෙහමි වළවල් ටික භාරලා දෙනවා ද ?

“මි . . . මි . . . මම හිතන්නේ . . . ඔය වැඩේට මට වඩා හොඳ උගුරු හාමි. මම සුටුස් ගාලා වළවල් ටික වහලා නම් දෙන්නමි.”

“විහෙම තමයි හොඳ ම විදිය” උගුරු හාමි කිවුවා.

“ගෙයි වහලේ හොඳට හදන්න ඕන නේ . . . මටත් පුළුවන් පරඬැල්, වේළුණු කොළ ගෙනත් දෙන්න . . . මම ඒක කරන්නමි . . .” ඒ දෙමළුවිවා.

“මම තමයි ලස්සනට ම කූඩු හදන්න දන්නේ . . . මට පුළුවන් ඒ වැඩේ තිතට ම කරලා දෙන්නම් . . . අපි ඉතින් ගෙවල් හදන්න කවදත් රැසියෝ නේ . . .” වඩු කුරුල්ලා කිවුවා.

“චිතකොට මම මොකද කරන්නේ . . .?” හා පැවසූ කල්පනා කළා.

“ආ . . . මට පුළුවන් ලී හිටෙවිලාම ඒවාට පස් දාලා තද කරන්න . . .”

හැමෝම පොරොන්දු වුණු විදියට ගේ හදන්න පටන් ගත්තා.

වලස් හාමි කොට කරේ තියාගෙන ආවා.

“ආ . . . වලස් හාමි . . . පංකාදු කොට ටිකක් ගෙනැල්ලා තියෙන්නේ . . .”

උගුරු හාමි බිම හැරුවා . . . “වලවල් භාරන්න ඉතින් උගුරු හාමි මිසක් වෙන කවුද ?”

“පොඩ්ඩක් ඉන්නකෝ හා හාමි, කොටේ වලට දානකං . . . ඔයාට පුදුම උනන්දුවක් නේ තියෙන්නේ වලවල් වහන්න . . .”

හාමා කොට හිටවූ වලවල් වැහුවා . . .

වඳුරු රාලයි, දෙමළුවිලායි, වඩු කුරුල්ලයි එකතු වෙලා වහලේ හැදුවා . . .

මේ විදියට කැලේ සතුන් තම තමන්ට පුළුපුළුවන් විදියට කරපු වැඩ මහ ඉහලින් අගය කළා.

මේ විදියට හැමෝ ම වැඩ කළා. ඒත් අලි පැටියා තාම හිඳි. කොච්චර සඳ්ද-බඳ්ද තිබුණත් එයා හිඳි.

ගේ හදලත් ඉවර වුණා.

පොඩි පොඩි පොදු වැටෙන්න පටන් ගත්තා.

ඒක ටික ටික වැඩි වෙලා ලොකු වැස්සක් වුණා. අකුණු ගහ ගහා වහිනවා. සුළඟත් හොඳට ම සීතල යි.

සීතලට ද කොහෙද අලි පැටියට ඇහැරුණා.

වටපිට බැලුවා. “ අප . . . මම මේ කොහේ ද . . . ” වියා පුදුමයෙන් ඇහුවා.

“බය වෙන්න වසා පැටියේ . . . ඔයා ඉන්නේ කැලේ ම තමයි . . . ” යාළුවන් කිවුවා.

“විතකොට මේ ගේ . . . ?”

“ආ . . . ඒක ! . . . ඒ . . . තමයි අපි ඔක්කොම චිකතු වෙලා අපේ අලි පුංචිට නොතෙමී ඉන්න හදපු ගේ . . . ” යාළුවන් සතුවින්න කිවුවා.

“හරි . . . දැන් මම හැමෝ ම සතුවු කරන්න යි යන්නේ . . . ” කියලා මොනර හාමි පිල් විදහාගෙන ලස්සන නැටුමක් නැටුවා.

හැමෝට ම සතුවු යි.

“මට ඉන්නේ කොච්චර හොඳ යාළුවෝ ද . . . ? ” අලි පැටියා යාළුවන් දිහා බලලා ආදරෙන් කිවුවා.

අමරා අමරසිංහ මෙනවිය
විශ්‍රාමික විදුහල්පති

කතාව : අපට පුළුවන්
 යොදාගත හැකි තේමා : වටපිටාවේ සිදුවන වෙනස්කම්, අපට පෙනෙන අහස

තහවුරු කළ යුතු කරුණු	ගුරු මැදිහත් වීම් සඳහා ක්‍රියාකාරකම්
<ul style="list-style-type: none"> ■ අනෙක් අය සමඟ හා සුභද්‍රතාව වර්ධනය කර ගැනීම ■ අන් අයගේ හැකියා හා විවිධතා අගය කිරීම ■ එක් අරමුණක් සඳහා එක් ව කටයුතු කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> ■ මේ කතාවේ ඉන්හි අලි පැටියට හැමෝම ආදරේ ඇයි ? ■ සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුරු ඇසුරින් අන් අයගේ සිත් තුළ අප කෙරෙහි ආදරයක් ඇති වීමට නම් අප කෙසේ හැසිරිය යුතු දැයි සිසුන්ගෙන් විමසන්න. ■ පිළිතුරු ඇසුරින්, <ul style="list-style-type: none"> * ප්‍රසන්න ඉරියව්ව, * සුභද්‍ර කතාබහ සහ හැසිරීම් * අන් අයට උදවු කිරීම <p>වැනි දේ ඊට හේතුවන බව අවධාරණය කරන්න.</p> <p>“මම හිතන්නේ ඔය වැඩේට මට වඩා හොඳ උපරු හාමි . . .” භාවා ඇයි එහෙම කිවුවේ ?</p> ■ සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුරු යොදා ගනිමින් යම් කාර්යයක් කිරීමේ දී සුවිශේෂ දක්ෂතා ඇති අයට අවස්ථා ලබා දීම මඟින් එම කාර්යය වඩා සාර්ථක ව ඉටු කර ගත හැකි බව මතු කර දක්වන්න. ■ අලි පැටියට ගේ හදවත් කැලේ සතුන් උනන්දුවෙන් හා කැපවීමෙන් කටයුතු කළ ආකාරය රඟ දැක්වීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න.

08. වලාකුළේ හපන්කම

මිනිස්සු ඉන්න ගම්වලට ගොඩක් අනන් එක කැලෑවක් තිබුණා. මේ කැලෑ හැමෝම එකිනෙකාට උදවු කරගත්තා. හරි ම එකමුතු යි.

මේ දවස්වල නම් කැලෑ සතුන්ට විවිචර ම හොඳ කාලයක් හෙවෙයි. පෑවිල්ලත් ටිකක් සැරයි. ඒ නිසා කෑම බීමත් ටිකක් හිඟ යි. ඒත් හැමදෙනා ම ලැබෙන දේ බෙදා හදා ගෙන සතුටින් හිටියා.

දවසක් හිටිහැටියේ ම කැලෑවේ ගින්නක් ඇති වුණා. වේළුණු කැලෑ සට පට ගාමින් මහා ගිනි ජාලාවක් බවට පත් වෙන්න වැඩි වෙලාවක් ගියේ නෑ.

මහා ගස්කොළන් පවා ඇවිලෙමින් ගිනි දැල් උඩට ම ගියා.

මේ මොහව ද වෙන්නේ කියලා හිතාගන්න බැරි ව පඳුරු අස්සේ හිටිය සත්තු ඒ මේ අත දුවන්න පටන් ගත්තා.

උගුරන්, ගෝනුන්, මුවන් ඇඟවල හැප්පෙමින් දිවුවා.

උන්ගේ පැටවු අඬ අඬා පස්සෙන් දිවුවා.

“ඉක්මන් කරන්න. . . දරුවෝ ගින්දර ඉක්මනට පැතිරෙනවා . . .”
ලොකු අය කෑ ගැසුවා.

“අනේ මගේ පැටවු . . . අයියෝ . . . චියාලා ගුල ඇතුළෙ ම පිවිච්ලා මැරේවි” හා අම්මයි, හා තාත්තයි බිම පෙරළි පෙරළි විලාප තිබ්බා.

“අනේ . . . මගේ කුඩුව ගහ උඩ අත්තේ . . . අනේ බිත්තර ටික පිවිචෙනවා ඇති . . . අන්න චිතැනටත් ගිනි දැල් යනවා . . .”

“දෙයියනේ . . .”

“කවුද අපිට මේ අපරාදය කළේ . . .” වඩු කුරුලු අම්මයි, තාත්තයි විලාප දුන්නා.

“අනේ මගේ දරුවෝ . . .” කියාගෙන ලේන් අම්මා සිහිසුන් වෙලා ඇඳ

වැටුණා. ලේන් තාත්තා අඬ අඬා ලේන් අම්මා නැඟිටවන්න උත්සාහ කළා.

මේ විදියට හැම පැත්තෙන් ම ඇහුණෝ විලාප ගහන අඳෝනා හඬවල් විතර යි. ඒ අතරේ ගිනි දැල් තව තවත් වැඩි වුණා.

“අනේ දෙවියනේ . . . අපේ දරුවෝ බේරා දෙන්න . . .”

“අනේ . . . අපේ තාත්තාට හොඳට ම වයස යි. වියාට දුවන්න බෑ . . . පිටිවිලා මැරේවි ! දෙවියනේ . . .”

“අපි බේරා ගන්න දෙවියනේ . . .”

මේ විලාප හඬවල් වලාකුළකට ඇහුණා.

“කවුද මේ කැගහන්නේ . . .” වලාකුළ හොඳට එබී බැලුවා.

“මහා ගිනි ජාලාවකට . . . සත්තු ගොඩක් මැදි වෙලා . . . ඉක්මනට උදවු කරන්න ඕන . . .”

ඔක්කොම වලාකුළු එකතු වෙලා අත්වැල් අල්ලාගෙන වේගයෙන් උඩට ම ගියා. තවත් උඩ ගියා.

මේක මහා ගිනි ජාලාවක්. මට තනි ව ම නිවන්න නම් බැරි වේවි.

වලාකුළු එහාට පාවුණා. ඒ පැත්තේ හිටපු වලාකුළුවලට විස්තරේ කියලා ඒ අයවත් අඬගහ ගත්තා.

මෙහාට පාවුණා. ඒ ගොල්ලනුත් අඬගහ ගත්තා.

වලාකුළු ඊක ඊක කළු වෙන්න පටන් ගත්තා. වලාකුළු ඔක්කොම එකතු වෙලා තවත් උඩට ගියා. වටපිටාවත් සීතල වුණා.

තවත් කළු වෙමින් තව තවත් උඩට ම ගියා.

දැන් නම් හරි ම සීතල යි.

ඔන්න එක පාරට ම වලාකුළු වැස්සක් බවට පත් වුණා.

තවත් වලාකුළු ඇවිත් ඒ වලාකුළට උදවුවට එකතු වුණා.

ඔක්කොම වලාකුළු එකතු වෙලා හයිසෙන් ම වහින්න පටන් ගත්තා.

වහිනවා . . . වහිනවා . . . වහිනවා . . .

ගිහි ජාලා ඇති තැන් සොය සොයා වැස්සා.

කොහොම හරි කැලෑවේ ගිනිදර හිවුණා.

හැම දෙනා ම සැනසුම් සුසුමක් හෙළමින් අහස දිහා බැලුවා.

ඊ. ඒ. ගුණසිල මිය

ගුරු උපදේශක,

වැල්ලවාය කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය.

කතාව : වළාකුලේ හපන්කම
 යොදාගත හැකි තේමා : වටපිටාවේ සිදුවන වෙනස්කම්, අපේ උදව් ඕනෑ අය, අපට පෙනෙන අහස

තහවුරු කළ යුතු කරුණු	ගුරු මැදිහත් වීම් සඳහා ක්‍රියාකාරකම්
<ul style="list-style-type: none"> ■ චිකමුතු ව කටයුතු කිරීමෙන් ආරක්ෂාව සලසා ගත හැකිවා මෙන් ම වඩාත් යහපත් ප්‍රතිඵල ලබාගත හැකි බව 	<ul style="list-style-type: none"> ■ මේ කතාවේ ඉන්හ අලි පැටියට හැමෝම ආදරේ ඇයි ? “මේක මහා ගිනි ජාලාවක් . . . බැර වේවි.” මෙහෙම හිතපු වලාකුළ ඊළඟට මොකද කළේ ? ■ එසේ අනෙක් වලාකුළුවලට අඬගැසූ ආකාරය රඟදැක්වීමට සිසුන් කිහිප දෙනෙකුට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. “කැලෑවේ ඇතිවුණු ගිනිදර ඉක්මනට ම නිවා ගන්න පුළුවන් වුණේ කොහොම ද ?” “මේ ගිනිදර මුලින් ම දැකපු වලාකුළ විතරක් වැස්සක් වෙලා වැටුණා නම් මොකක් වෙයි ද ?” ■ ඉහත ප්‍රශ්න තුනට ම සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුරු ඇසුරින් චිකමුතු වීම තුළ එකිනෙකා ගේ ආරක්ෂාව සැලසෙන බවත්, තනි ව කළ නොහැකි බොහෝ දේ චිකමුතු වීමෙන් සාර්ථක ව කළ හැකි බවත් මතු කර දක්වන්න.

09. නහි වූ කුරුලු පැටියා

කැලෑවේ ගසක පුංචි කුරුලු කුඩුවක් තිබුණා. ඒ කුරුලු කුඩුවේ පුංචි පැටියකු හිටියා.

මේ පුංචි ම පුංචි කුරුලු පැටියාට තාම කෑම හොයා ගන්න බෑ. එයා තාම කෑම හොයා ගන්න චිලියට ගිහිණි නෑ.

අම්මලා තාත්තලා කෑම හොයන්න ගියා ම පැටියා කුඩුවේ හිටියේ තනි ව ම යි.

වෙන දා වගේ ම අම්මලා කෑම හොයන්න ගියා.

එයාට අමුතු සඳ්දයක් ඇහුණා. මොකක් දෝ අමුත්තකුත් දැනුණා.

“මේ නම් අම්මලා හෙවෙයි වගේ . . . කවුරු හරි අමුතු කෙනෙක් . . .” පැටියාට බයකුත් දැනුණා.

“අම්මත් නෑ . . . තාත්තත් නෑ . . . කවුද මේ වටේට කැරකෙන්නේ . . .” හෙමිට කුරුලු පැටියා බයෙන් බයෙන් කුඩුවෙන් චිලියට එබ්බලා බැලුවා.

“අම්මෝ . . . උල් හොටයක් තියෙන . . . නපු . . . රු සතෙක් . . . මට බයේ . . . බෑ . . . දැන් මොක ද කරන්නේ . . .” පැටියා කුඩුව ඇතුළේ හැංගුණා.

පැටියා බයෙන් ගැහෙන්නට වුණා. ටික වේලාවක් ගියා. ඔන්න ආයෙත් ඒ සඳ්දේ ඇහෙනවා.

“ආයෙත් එනව ද කොහේ ද . . . දැන් මං මොක ද කරන්නේ . . .” පැටියාට හිතා ගන්න වත් බෑ . . .

“කුඩුවට එයි වත් ද. . . ? මං මොක ද කරන්නේ . . . ? මං ඉක්මනට ම පැහ ගන්න ඕන.” පැටියා සිතුවා.

ඔන්න පැටියා ඉක්මනින් චිලියට පැන්නා . . . පැටියා පහළට වේගයෙන් ඇදීගෙන ගියා . . . අත්තටු ගහන්න හැදුවා . . . හැදුවා . . . හරි ගියේ ම නෑ . . . බිමට ම වැටුණා.

“අම්මෝ . . . ඊදෙනවා . . . ක්‍රීස් . . . ක්‍රීස් . . .”

“අයි යෝ . . . මාව බේරගන්නෝ . . . ක්‍රීස් . . . ක්‍රීස් . . . අනේ අම්මේ . . . ක්‍රීස් . . . ක්‍රීස් . . .”

ඒ අහල පහල හිරිය කොබෙයි අම්මා කෙනෙකුට මේ කෑගැහිල්ල අහුණා. “කවුද මේ කෑගහන්නේ . . .” පැටියෙක් වගෙයි. අපේ පැටවු ඔක්කොම ඉන්නව නේ . . .” හීල කොබෙයි අම්මා වියාගේ කුඩුව දිහා බැලුවා. ක්‍රීස් . . . ක්‍රීස් . . . හඬ එන්න ම වැඩි වුණා.

“ආ . . . අර ඉන්නේ . . . අනේ . . . කොණ්ඩ කුරුලු පැටියෙක්”

“ක්‍රීස් . . . ක්‍රීස් . . . අනේ මාව බේරගන්න . . . ක්‍රීස් . . . ක්‍රීස් . . .”

“කවුරු වුනා ම මොකද පැටියෙක් නේ . . . ඔයා බිම වැටුණා ද ? ඉන්න මං උදවු කරන්නම් . . .” හීල කොබෙයි අම්මා කොහොම හරි පැටියාව කොබෙයි කුඩුවට ගෙනිව්වා.

කොණ්ඩ කුරුලු පැටියාවත් කොබෙයි පැටවුන් ළඟින් ම තිබ්බා. කෑම ගෙනත් කොණ්ඩ කුරුලු පැටියාට කැවුවා. පැටියාගේ තුවාල වුණු තැන් හෙමිට අතගාල තුරුලු කර ගත්තා.

“ඔන්න ඔයාලට යාළුවෙක් ගෙනාවා . . .” හීල කොබෙයි අම්මා පැටවුන්ට කිවුවා. පැටවුන්ට නම් මේ වැඩේ ඇල්ලුවේ නෑ.

“අම්මා අපිට වැඩිය වියාට ආදරෙයි වගෙයි . . .” පැටවු කතා වුණා.

හීල කොබෙයි අම්මා අෂතට ගිහිල්ලා කෑම ගෙනාවා. මුලින් ම කොණ්ඩ කුරුලු පැටියාට කැවුවා. ඊට පස්සේ හීල කොබෙයි පැටවුන්ට කැවුවා.

“අම්මා දැන් අපිට ආදරේ නෑ . . .”

“ඇයි පුතේ එහෙම කියන්නේ . . .”

“අම්ම අපිට ආදරේ නෑ . . . ඒක නේ ඉස්සර වෙලා වියාට කැවුවේ . . .” මද්දු පැටියා තරහෙන් කිවුවා.

“පුතේ . . . වියත් පැටියෙක්”

“වියා අපේ ජාතියේ කෙනෙක් නෙවෙයි . . .” ඒ වූටි

“ඒ වුණාට ඔයාටත් බඩගිනි දැනෙනවා . . . වියාටත් බඩගිනි දැනෙනවා . . . ඔයාලටත් කෑම හොයා ගන්න බෑ . . . වියාටත් කෑම හොයා ගන්න බෑ . . . පුතාලා වගේ ම වියත් කුරුලු පැටියෙක් . . . හැබැයි, ඔයාලට අම්මා ඉන්නවා . . . වියාට අම්මා නෑ . . .”

ඒ වගේ ද බලන්නකෝ . . . ඔයාලා ලොකු වෙනකොට යාළුවෙකුත් ඉන්නවා.”

නීල කොබෙයි තාත්තත් හිස වනලා ඒ අදහස අනුමත කළා.

මේ විදියට ඊක දවසක් ගත වුණා. පැටවු ඔක්කොම එකට සෙල්ලම් කළා. හැදුණා . . . වැඩුණා . . .

නීල කොබෙයි අම්මා හැම දා ම කෑම සොයා ගෙන යනවා. කෑම තියෙන තැන් වගේ ම කොණ්ඩ කුරුලු පැටියගේ අම්මා තාත්තා කොහේ ද ඉන්නේ කියලත් සොයනවා.

“පැටියට කොහොම හරි අම්මයි තාත්තයි හොයලා දෙන්න ඕන. කොණ්ඩ කුරුලු දෙමවුපියෝ පැටියා හැකුව දුකෙන් ඇත්තේ . . . මම කොහොම හරි මේගොල්ලන් ව මුණගස්සනවා . . .” නීල කොබෙයි අම්මා හිතරම හිතුවා.

“අපේ පැටිය කොහේ හරි ඇති . . .” කොණ්ඩ කුරුලු දෙමවුපියනුත් හිතර ම කතා වුණා. ඒ විතරක් නෙවෙයි, හමු වන හමු වන අයගෙන් අහ අහා පැටියා ගැන විපරම් කළා.

ඔන්න දවසක් කෑම සොයාගෙන යන නීල කොබෙයි අම්මා, කොණ්ඩ කුරුලු පෝඩුවක් ඉන්නවා දැක්කා.

“ඊකක් කිට්ටු කරලා බලන්න ඕන. සමහර විට මෙයාලා දන්නවා ඇති කොණ්ඩ කුරුලු පැටියාගේ දෙමවුපියන් ගැන.” කොණ්ඩ කිරිල්ලි දුකෙන් ඉන්න බව ඒ ගොල්ලන් දිනා බලා සිටි නීල කොබෙයි අම්මාට තේරුණා.

“දුක් වෙන්න එපා . . . අපිට පැටියා හමු වේවි . . .” කොණ්ඩ කුරුල්ලා කිරිල්ලියගේ පිහාටුවක් හොටෙන් පිරිමදිමින් කිවුවා.

“ඔයාලා ඇයි දුකෙන් . . .” නීල කොබෙයි අම්මා ඇහුවා.

“අපේ පැටියා හැති වෙලා . . .”

“ආහෝ . . . ඇත්ත ද . . . දැන් ඔයාලා ඉන්නේ කොහේ ද . . . ?”

“අපි දැන් මේ ගහේ කුඩුවක ඉන්නේ . . .”

“දුක් වෙන්න එපා . . . පැටියා හම්බ වේවි . . .” කියමින් කොබෙයි අම්මා වේගයෙන් තමන්ගේ කුඩුවට පියාඹා ආවා.

නීල කොබෙයි අම්මා කුඩුවට ආවේ හරි ම සතුටින්.

“දරුවනේ, ඉක්මනට කෑම කන්න.

අපිට අද ගමනක් යන්න තියෙනවා . . .”

“ඒ කොහේ ද . . .? විනෝද ගමනක් ද . . .? නෑදෑ ගමනක් ද . . .?”
“ පැටවුන්ගේ ප්‍රශ්න ඇසීම කෙළවරක් නෑ.

“හා . . . හා . . . ඔය කිව්බිවිය නවත්වලා ලෑස්ති වෙන්න. ගියා ම බලාගන්න පුළුවන් කොහේ ද කියලා . . .”

“හා . . . හා . . . ලෑස්ති ද ? ඉක්මන් කරන්න දුරුවෙන්නේ . . .”

පැටවුන් දඩ් බිඩ් ගා ලෑස්ති වුණා. එකිනෙකා හොටවලින් පිහාටු පිරා ගත්තා.

“හරි අම්මේ . . . ”

“හා . . . යමු . . .”

කොණ්ඩ කුරුලු පැටියයි, කොබෙයි පැටවුනුයි ඔක්කොම අම්මා එක්ක අනෙකට අනෙකට පියෙඹුවා.

“අම්මා . . . කොහේ යනව ද මන්දා . . . කියන්නේ නෑ . . .”
පැටවු කතා වුණා.

“බය වෙන්න දෙයක් නෑ . . . තාත්තත් ඉන්නවා නේ . . .”

ගිහින් ගිහින් හැමෝ ම ලොකු ගහක අත්තක් උඩ නතර වුණා. එතන ම තිබුණු කුඩුවකින් කවුදෝ දෙන්නෙක් ඔළුව ච්ඡියට දාලා බැලුවා.

ඒ අය අතරේ හිටපු පැටියා හඳුනා ගන්න කොණ්ඩ කුරුලු අම්මාට වැඩි වෙලාවක් ගියේ නෑ.

කොණ්ඩ කුරුලු අම්මයි තාත්තයි පැන්න ගමන් කොණ්ඩ කුරුලු පැටියා ව බදා ගත්තා. කොච්චර හයිසෙන් බදාගත්ත ද කියනවා නම් කුරුලු පැටියට හුස්ම ගන්නත් අමාරු යි. ඒත් . . . පැටියා තව තවත් අම්මාටයි තාත්තාටයි තුරුලු වුණා.

හීල කොබෙයි අම්මයි පැටවුනුයි ඉහවහා ගිය සතුටින් ඒ දෙස බලා සිටියා.

එදා ඉඳලා හීල කොබෙයි පවුලයි, කොණ්ඩ කුරුලු පවුලයි හරි ම ළෙන්ගතු ව පීවත් වුණා.

එච්. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව්. එම්. සපීවා රුවනි රඹුක්වැරද්ද මිය
කටිකාචාර්ය,
මුල් ළමාවිය සංවර්ධන හා
ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව,
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

කතාව : තනි වූ කුරුලු පැටියා
 යොදාගත හැකි තේමා : අපේ යහ පැවැත්ම

තහවුරු කළ යුතු කරුණු	ගුරු මැදිහත් වීම් සඳහා ක්‍රියාකාරකම්
<ul style="list-style-type: none"> ■ අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී තමන් සතු දේ බෙදාහදා ගැනීමට ඉදිරිපත් වීම අගය කිරීම. ■ බෙදාහදා ගැනීම නිසා තමන්ට ඇතිවන යම් යම් දුෂ්කරතා ඉවසමින් වීම කාර්යය ඉටු කිරීමේ වැදගත්කම ■ අනුන්ට දැනෙන හැඟීම් පිළිබඳ සංවේදී ව විය තමන්ට දැනෙන හැඟීමක් සේ සලකා කටයුතු කිරීමේ අගය 	<ul style="list-style-type: none"> ■ කුඩුවෙන් වැටිලා තනි වෙච්ච කොණ්ඩ කුරුලු පැටියාව නිල කොබෙයි අම්මා තමන්ගේ කුඩුවට අරන් ගිය එක ගැන ඔයගොල්ලෝ මොනව ද හිතන්නේ ? ■ මේ වගේ අපේ ගෙවල්වල ඉන්න වැඩිහිටියන් අන් අය වෙනුවෙන් උදවු කළ අවස්ථා මොනවා ද ?” (උදා : * ගංවතුර අවස්ථාවල දී කළ උදවු, * නියං කාලවල දී කළ උදවු) ■ මෙහි දී තමන් සතු ව බොහෝ දේ නොතිබුණත් අන් අය පීඩාවට පත් වූ අවස්ථාවල දී තිබෙන දේ බෙදාහදා ගැනීම සඳහා දෙමාපියන්/වැඩිහිටියන් කටයුතු කළ යුතු ආකාර පිළිබඳ අත්දැකීම් සිසුන්ගෙන් විමසන්න. “අම්මා අපිට වැඩිය වියාට ආදරෙයි වගෙයි.” “අම්මා දැන් අපිට ආදරේ නෑ . . .” “වියා අපේ ජාතියේ කෙනෙක් නෙවෙයි” නිල කොබෙයි පැටවු මෙහෙම කියපු එක ගැන ඔයගොල්ලෝ මොකද හිතන්නේ ? ■ සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුරු අනුව අපේ උදවු අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී කිසිදු වෙනස්කමකින් තොරව කළ යුතු දේ කිරීමේ වැදගත්කම අවධාරණය කරන්න. ‘නිල කොබෙයි අම්මා කෑම හොයන ගමන් කොණ්ඩ කුරුලු දෙමව්පියන් ගැන හෙව්වේ ඇයි ?’ ■ සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුරු ඇසුරින් අන් අයගේ හැඟීම් තමන්ට දැනෙන හැඟීම් ලෙස සලකා කටයුතු කිරීම වඩාත් උතුම් බව සිසුන්ට අවබෝධවීමට සලස්වන්න.

10. ඉත්තෘ මඟුල් ගෙදර

ඉත්තෘ ගෙදර ලොකු මඟුලක්. ඉත්තෘ පවුලේ නෑදෑයන් හැමෝ ම ඉත්තෘ මහ ගෙදරට එකතු වෙලා.

මී . . . කැවුම් බදින සුවඳ ගේ පුරා . . . ම .

ගෙදර වෙන දාටත් වඩා කලවිලියයි. ඉත්තෘ ආත්තමීමට ඕන විදියට තමයි, ගෙදර වැඩ ඔක්කෝ . . . ම.

වෙන දාටත් වඩා කඩිසරකමකින් ආත්තමීමා හැමෝට ම වැඩ පවරනවා.

වැඩ කරන හැටි සොයලා බලනවා.

ඉක්මන් කරන්න කියලා හදිස්සි කරනවා, හරි ම කලබලේ . . .

දන්නව ද මේ මඟුල මොකක් ද කියලා ?

ඉත්තෘ ආත්තමීමාගේ බාල ම දුව, දිගෙක දෙන්න යි මේ යන්නේ.

ඉත්තෘ පුතාලත් බරට ම වැඩ. අල වර්ග ගේන්නේ කඳු බැඳගෙන.

කටුවල, බතල, කිරි අල, මයිසොක්කා වාගේ අල ජාතිවලින් කාමරයක් ම පිරිලා.

ගෙදර කට්ටිය ගොඩක් ඉන්න නිසා ඉත්තෘ බබාලාගේ සෙල්ලම නම් ඉවරයක් නෑ.

හැංගෙනවා . . . දුවනවා . . . සින්න කියනවා . . . නටනවා . . . ඉත්තෘ බබාලට ජය මඟුල්.

“දාංගලේ වැඩි යි කට්ටිය එකතු වුණා ම !”

“ යන්න ! යන්න !! පුතාලා එලියට ගිහින් සෙල්ලම් කරන්න.”

“දුලා එන්න මාත් එක්ක මේ පැත්තට . . .” ඉත්තෘ හැන්දා ටිකක් සැරේට කිවුවා.

ඉත්තෛ බඩාලාගේ සෙල්ලම නැවතුණා. කට ඇද වුණා. හැමෝම ඉත්තෛ නැන්දා දිහා බලාගෙන හිටියා.

“හ්මි . . . කිව්ව නේ . . . ගැහැනු ළමයිනිට වැඩ තියෙනවා. යන්න, යන්න . . . අර දර ටික අහුරන්න.”

ඉත්තෛ දුලා කණගාටුවෙන් චිකිනෙකා ගේ මුහුණ බලා ගත්තා.

“ඉක්මන් කරන්න . . . දර ටික අහුරලා ඉවර වෙලා මේ භාජනවලට වතුර පුරවන්නත් ඕන.”

“කම්මැළි වෙලා බෑ ළමයි . . . ගෙදර වැඩත් ඉගෙන ගන්න ඕන.” ඉත්තෛ නැන්දා හයිසෙන් හයිසෙන් කියා ගෙන ගියා.

ඉත්තෛ දුලා නැතුව ඉත්තෛ පුතාලට සෙල්ලම් කරන්න හිතුවේ නෑ. ඩයාලා හෙමින් හෙමින් නැන්දා ළඟට කිට්ටු වුණා.

“නැන්දේ, අපටත් දර අහුරන්නයි වතුර ගේන්නයි පුළුවන්. අපිත් ඒකට උදවු කරන්නම්. ඇයි අක්කලා නංගිලා විතරක් ඒක කරන්නේ. අපිත් කරන්නම්.” පුංචි ඉත්තෛ පුතාලා නැන්දාට කිවුවා.

නැන්දා පුදුමයෙන් ඉත්තෛ පුතාලා දිහා බැලුවා.

“අපි ඔක්කො ම චිකතු වෙලා වැඩ කරලා, ඔක්කොම චිකතු වෙලා සෙල්ලම් කරන්නම් . . . අක්කලයි, නංගිලයි නැතුව සෙල්ලම් කරන්න කම්මැළියි.” ඉත්තෛ පුතාලා කිවුවා.

හැමෝ ම චිකතු වෙලා වැඩ කළා.

ඔක්කොමලා චිකතු වුණ නිසා වැඩ ටික ඉවර කරන්න වැඩි වේලාවක් ගියේ නෑ.

“වැඩ ඉවරා . . .යි. . .” ඉත්තෛ බඩාලා කෑ ගැසුවා.

ඉත්තෛ නැන්දාට හිනා!

මේක බලං හිටපු අත්තම්මටත් කට කොනකිං හිනා !

“හේමි ! බොහෝම ඉක්මනට . . . වැඩ ටික කළා හේ ද ?”

“හොඳයි, හොඳයි දැන් ගිහින් සෙල්ලම් කරන්නකෝ . . .” හැන්දා කිවුවා.

“හුරේ . . . දුවමු . . .” ඉත්තෑ බඩාලා සියලු දෙනා ම සෙල්ලම් කරන්න ආයෙත් දිව්වා.

ඊ. ඒ. ගුණසිල මිය
ගුරු උපදේශක,
වැල්ලවාය කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය.

කතාව : ඉත්තෘ මඟුල් ගෙදර
 යොදාගත හැකි තේමා : අපේ යහ පැවැත්ම, අවුරුදු කාලය

තහවුරු කළ යුතු කරුණු	ගුරු මැදිහත් වීම් සඳහා ක්‍රියාකාරකම්
<ul style="list-style-type: none"> ■ ස්ත්‍රී පුරුෂ භේදයකින් තොර ව, සමාන ව සැලකීම ■ සාමූහික ව වැඩ කටයුතු කිරීම 	<p>ඉත්තෘ මඟුල් ගෙදර වැඩ කටයුතු හොඳින් සංවිධානය කර ගැනීමට ඒ අය වැඩ කළේ කොහොම ද ?</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ඉහත ප්‍රශ්නයට සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුරු ද උපයෝගී කර ගනිමින්, <ul style="list-style-type: none"> * වැඩිහිටියෙකුගේ උපදෙස්වලට ගරු කිරීම * එක් ව වැඩ කිරීම * පොදු කටයුත්තකට හැකි පමණින් සහය වීම <p>යහ කරුණුවල වැදගත්කම ද මතු කර දක්වන්න.</p> <p>එකට සෙල්ලම් කර කර හිටපු ඉත්තෘ අක්කලාටයි නංගිලාටයි ඉත්තෘ නැන්දා වැඩ පවරන කොට ඉත්තෘ අයිසලාටයි, මල්ලිලාටයි මොනවා හිතෙන්න ඇති ද ?</p> <p>“එකට සෙල්ලම් කර කර හිටපු ඉත්තෘ අයිසලාගෙන් මල්ලිලාගෙන් වෙන් වෙලා වැඩ කරන්න උනාම ඉත්තෘ අක්කලාටයි නංගිලාටයි මොනවා හිතෙන්න ඇති ද ?</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ මේ ප්‍රශ්නවලට සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුරු අනුව සියලු දෙනා ම භේදයකින් තොර ව එක් ව වැඩ කිරීමේ අගය මතු කර දක්වන්න. <p>“ඒ වැඩ අපිටත් කරන්න පුළුවන්” යැයි ඉත්තෘ අයිසලා, මල්ලිලා කීවේ ඇයි ?</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ ඉත්තෘ ගෙදර මඟුල් ගෙදර වගේ, අම්මලා අක්කලා කරන වැඩවලට ඕයගොල්ලන්ට උදවු වෙන්න පුළුවන් කොහොම ද? ■ ඒ වගේ තාත්තලා අයිසලා කරන වැඩවලට උදවු වෙන්න පුළුවන් කොහොම ද ? ■ මේ ප්‍රශ්නවලට ලැබෙන පිළිතුරු ද උපයෝගී කර ගනිමින් කාර්ය කිරීමේ දී භේදයකින් තොර ව ඒවා සිදු කිරීමේ වැදගත්කම සිසුන් හට අවබෝධ වීමට කටයුතු කරන්න.

II. කාට කාටත් පාඩමක්

සරසාර කැලෑවේ කිසි ම අඩුවක් තිබුණේ නෑ. පලතුරු, ගස් ගෙඩි, අල ජාති, කොළ ජාති, මේ වගේ කෑම බීම වැනි වැහැලා. ඉන්න හිටින්න ගල් ගුහා, ඒ මදිවට ගස් බෙන, තව තවත් ලොකු වන වදුලු. සතුන්ට නම් කිසි ම අඩුවක් පාඩුවක් පෙන්න තිබුණේ නෑ.

“කොච්චර දේවල් තිබුණත් තව තවත් සැපට ඉන්න ඕන” ඒ ගේන භාමිගේ අදහස.

“අෂ . . . ගේන භාමි. . . මොනව ගැන ද මේ කියවන්නේ ” මුවහාමි ඇහුවා.

“මුවහාමි . . . කන බොන දේවල් නම් තියෙනවා තමයි. ඒත් සල්ලි තිබුණොත් අපිට තවත් දේවල් ගන්න පුළුවන්. කැලේ ළඟ පොළේ විකුණන අර රස කෑම ජාති . . .”

“මී . . . තේරුණා . . . තේරුණා . . . මට දැන් තේරුණා. ඉතින් අපි කොහොම ද සල්ලි හොයා ගන්නේ” උරුහාමි ඇස් දෙක පුංචි කරලා ඇහුවා.

“ඒක තමයි මාත් මේ කල්පනා කළේ” ඒ ගේන භාමි

“අපි කැලේ තියෙන දර විකුණමු.” ඉන්නෑ භාමි යෝජනා කළා.

“ඒක හොඳයි අදහස. අපි ඒවා ගමට ගෙනිහින් විකුණමු. විකුණලා සල්ලි සොයමු . . .”

“ඔව් . . . ඔව් . . . ඒවා විකුණලා සල්ලි සොයමු” හිඳා වැටි වැටි අසා සිටිය නර්හාමි උඩ ගොස් බීම වැටුණා.

“මොකක් . . . කැලේ විකුණලා සල්ලි ගන්න . . .”

“ආ . . . ඉන්නකෝ මං හොඳ වැඩක් කරන්න . . .” නර්හාමි එක පාරටම නැඟිටලා දුවන්න පටන් ගත්තා. ඉවසිල්ලක් නැතුව ම දිවුවා.

දුවලා දුවලා ගිහින් සතුන් ඉන්න තැන් සෙවුවා.

“දන්නවා ද . . . අන්න ගෝන භාමිලා, මුව භාමිලා, ඉත්තෑ භාමිලා, උගරු භාමිලා එකතු වෙලා කතා වෙනවා කැලේ විකුණලා සල්ලි සොයන්න” අලිභාමිට කිවුවා.

“ඒ කොහොම ද කැලේ විකුණන්නේ . . . ? එතකොට අපි ඉන්නේ කොහේ ද . . . ? ඉක්මනට මේ වැඩේ නවත්තන්න ඕන”

ඊට පස්සේ වලස් භාමි ඉන්න තැනටත් ගිහින් කිවුවා.

වලස් භාමිටත් හොඳට ම තරහා ගියා. “එහෙම කරන්නේ කොහොම ද ? අපි කැලේ බේරගන්න ඕන.”

“යමු . . . යමු . . .” ඔන්න වලස් භාමිත් මේ ගොඩට එකතු වුණා.

මේ විදියට නර් භාමි සතුන් සිටින තැන් සොය සොයා දිවුවා. දුව දුව මේ පණිවිඩය කිවුවා. අසන අසන හැම කෙනා ම විරුද්ධ වුණා. ගෝන භාමිට බැණ බැණ කණ්ඩායමට එකතු වුණා.

ඔන්න ඔක්කොම එකතු වෙලා මහා බලකායක් වගේ රංචු පිටින් ගෝන භාමිලා, මුව භාමිලා, උගරු භාමිලා, ඉත්තෑ භාමිලා සාකච්ඡා කළ තැනට එන්න පිටත් වුණා.

“කෝ මේ ගෝන භාමි . . . එනවා මෙහාට . . . කැලේ නැති ව අපි කොහේ යන්න ද?” හයිසෙන් හයිසෙන් කෑගසන හඬ ගෝන භාමිලාට ඇහුණා.

“අර මොක ද රංචුවක් කෑ ගහ ගහා මේ පැත්තට එන්නේ ?” උගරු භාමි ඇහුවා. හැමෝම ඒ දෙස බලා සිටියා.

“මොකද මේ ගෝන භාමි. . . ඔයා කතා වුණේ කැලේ විකුණන්න . . . හිතුව ද අපි කැලේ නැතෙයි කියල”

“කැලේ ඔයාලට විතරක් ද අයිති. අපි කොහෙ ද ඉන්නේ කැලේ විකුණුවාම”

“ගෝන භාමි කරන්න ලෑස්ති වුණේ අන්තිම නරක වැඩක්”

“චන්දන චපා ඔය වගේ වැඩ කරන්න” මේ වගේ ඇහුම් බැහුම් වැස්සක් වගේ චන්දන පටන් ගත්තා.

“හෝ . . .වී . . . හෝ . . .වී . . . පොඩ්ඩක් ඔය කෑගැහිල්ල නවත්තලා මට චක්කෙනෙක් කියන්න මොනව ද මේ කියන්නේ කියලා”

“ඇයි ගෝන හාමි කැලේ විකුණලා සල්ලි ගන්න කතා වුණෝ . . .” වලස් හාමි ගොරෝසු උස් හඬින් සැර දමා අඩි හප්පමින් කිවුවා.

“කවුද කිවුවේ කැලේ විකුණනවා කියා.”

“ඇයි එහෙම කතා වුණෝ නැද්ද ? බොරු කියන්න චපා දැන් මෙතන. මේ නර් හාමිට හොඳට ඇහිල තියෙනවා ඔයාලගේ ඔය කුමන්ත්‍රණය ගැන.”

“හ්ම් . . . හ්ම් . . . හ්ම් . . . මට දැන් තේරුණා. කවුරු හරි මම කියපු දේ හරියට අහගන්නේ නැතිව කරපු දෙයක් මේක.

“අපිට කිවුවේ නර්හාමි”

“අපි කතා වුණෝ කැලේ දුර විකුණලා සල්ලි හොයා ගන්න මිසක් කැලේ විකුණලා සල්ලි ගන්න නෙවෙයි”

“කෝ . . . මේ නර් හාමි, කෝ . . . කෝ . . .”

නර් හාමි ගහකට මුවා වෙලා ලප්පාවෙන් බිම බලාගෙන ඉන්නවා.

නර් හාමි හිමින් හිමින් චිලියට ආවා.

“අනේ . . . මම ගෝන හාමි කී දේ හරියට අහගෙන නෑ . . .”

“පේනව නේ වෙන්න ගිය නස්පැත්තිය”

“මේක කාට කාටත් හොඳ පාඩමක්”

එච්. ඩබ්ලිව්. ඩබ්ලිව්. එම්. සපීවා රුවනි රඹුක්වැල්ල මිය
කට්කාචාර්ය,
මුල් ළමාවිය සංවර්ධන හා ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව,
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

කතාව : කාට කාටත් පාඩමක්
 යොදාගත හැකි තේමා : තොරතුරු ලැබෙන හැටි

තහවුරු කළ යුතු කරුණු	ගුරු මැදිහත් වීම් සඳහා ක්‍රියාකාරකම්
<ul style="list-style-type: none"> ■ යහපත් අන්තර් සම්බන්ධතා පවත්වා ගැනීම සඳහා නිවැරදි සන්නිවේදනයේ වැදගත්කම 	<ul style="list-style-type: none"> ■ ගෝනනාමි කී කතාව හරි හැටි අසා නොසිට නර්නාමි තමාට ඇසුණු පණිවිඩය අනෙක් සතුන්ට කිය කියා ගිය ආකාරය අනුකරණය කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව ලබා දෙන්න. ■ මේ කතාව ඇසුරින් කෙනෙකුගේ පණිවිඩයක් ලබා ගැනීමේ දී හෝ ලබා දීමේ දී හෝ විය නිවැරදි ව සිදු නොවුවහොත් ඇති විය හැකි තත්ත්වයන් පිළිබඳ කතාබහ මගින් මතු කර දක්වන්න. ■ ඒ අනුව සිසුවකු වශයෙන් තමාට ලැබෙන පණිවිඩයක් නිවැරදි ව තවත් අයකු වෙත ලබා දීමට කළ යුතු දේ පිළිබඳ ව පහත දැක්වෙන කරුණු ඔස්සේ මතු කර දක්වන්න. <ul style="list-style-type: none"> ★ හොඳින් අසා සිටීම. ★ පණිවිඩය නිවැරදි ව අවබෝධ කර ගැනීම. ★ අවබෝධ නොවූ තැනක් වෙතොත් විය නැවත විමසමින් තහවුරු කර ගැනීම. ★ පණිවිඩය ලබා දෙන්නාගේ ඉරියවු පිළිබඳ විමසලීමත් වෙමින් පණිවිඩයෙන් අදහස් වන දේ නිවැරදි ව අවබෝධ කර ගැනීම.

12. කුඹිණ්ගේ වැඩ

රුවන්තිකා පුංචි ළමයෙක්. එයා පුංචි පුංචි සත්තු දිහා බලන් ඉන්න හරි ආසයි.

සත්තු දිහා බලා ඉන්න කොට රුවන්තිකාට දවස ගෙවෙනවා තේරෙන්නේ නෑ.

ඉස්කෝලේ ඇරලා ආපු ගමන් රුවන්තිකා බලන්නේ වත්ත පහළට දුවන්න.

ඊට පස්සෙ ඉතින් එයාගේ වැඩේ පුංචි පුංචි සතුන්ගේ වැඩ දිහා බලා ඉන්න එක.

එයා වැඩිපුර ම ආස කළේ කුඹිණ්ගේ වැඩ දිහා බලාගෙන ඉන්නයි.

දවසක් රුවන්තිකාට තාත්තා අත් කාචයක් ගෙනත් දුන්නා. රුවන්තිකා අත් කාචයෙන් කුඹිණ් දිහා බැලුවා.

“අම්මෝ . . . කුඹිණ්ගේ ලොකු . . .” අත් කාචයෙන් කුඹිණ්ගේ ලොකුවට පෙනුණා. රුවන්තිකා කුඹිණ් පේළියක් යන දිහා බලාගෙන හිටියා.

කුඹිණ් පේළියට යනවා . . . යනවා . . . යනවා . . . පෝලිමේ යනවා.

එතකොට ම අනෙක් පැත්තෙන් තවත් කුඹිණ්ගේ එනවා. මුහුණට මුහුණ තියලා රහස් කියනවා.

රුවන්තිකාට නම් ඇහුණේ නෑ.

“සමහර විට කෑම තියෙන තැන් කියනවා වෙන්න ඇති.” රුවන්තිකා තනියම සිතුවා.

එහෙම රහස් කියන කුඹිණ් ආයි යනවා. එන අයටත් රහස් කියනවා. සමහරු රහස් අහගෙන ඉදිරියට යනවා.

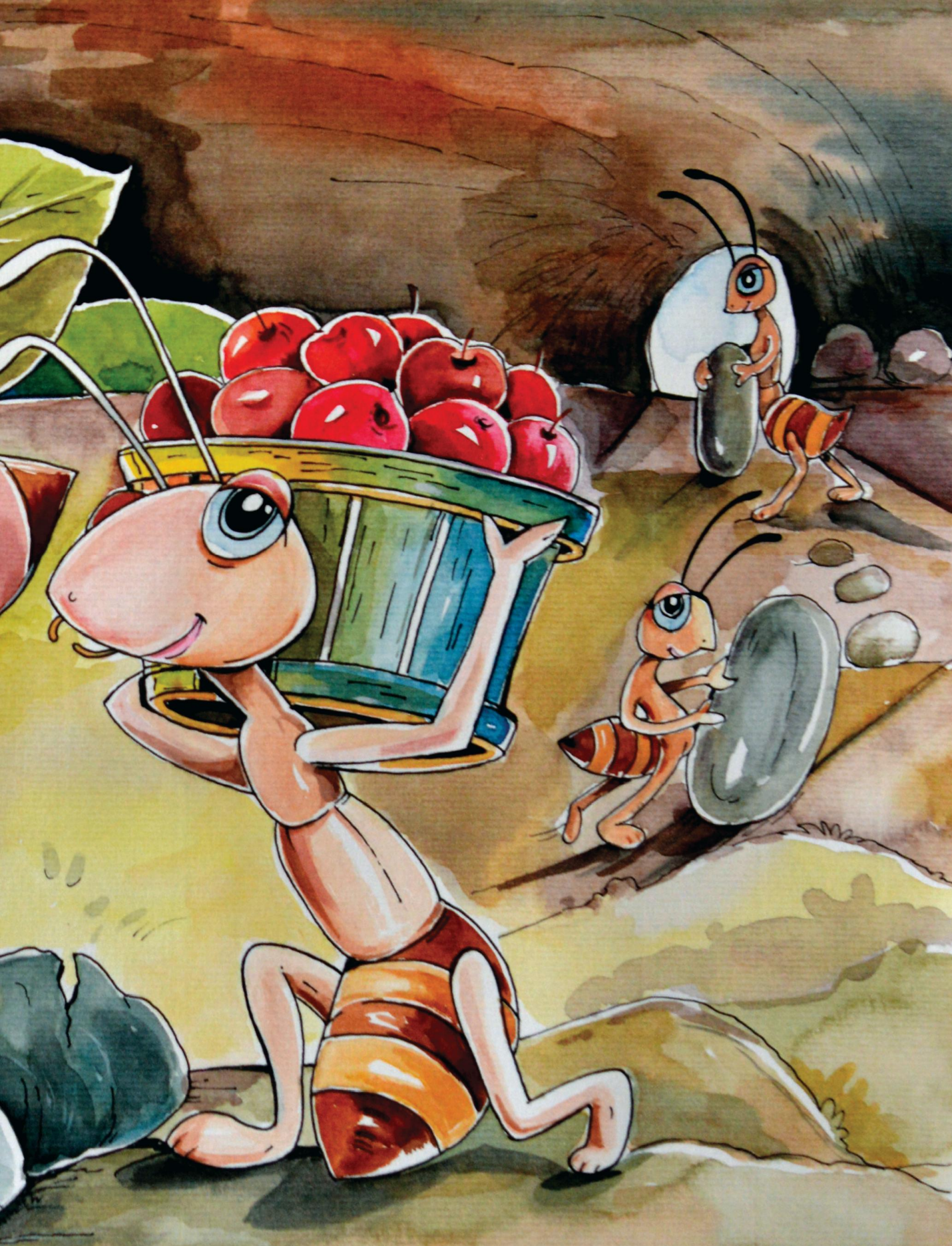
දවසක් රුවන්තිකා මුහුණ සෝදන බේසමේ කුඹිණ්ගේ වැට්ලා දැකලනවා. රුවන්තිකා ඉක්මණින් කුඹිණ්ගේ බේරා ගත්තා.

මෙන්න කුඹිණ්ගේ එක පාරටම කතා කරන්න පටන් ගත්තා. රුවන්තිකා බය වුණා.

“බය වෙන්න එපා. ඔයා හොඳ ළමයෙක් නිසා මම කැමතියි ඔයාට වරයක් දෙන්න. කැමති දෙයක් කියන්න.” කුඹිණ් කීව්වා.

රුවන්තිකාට හිතා . . . ගන්න බැරි වුණා. “මොනවට ද මම කැමති . . .” රුවන්තිකා සිතුවා . . . සිතුවා . . . සිතුවා . . . මී . . . ඕනෑම මතක් වුණා.

“කූඹී ගුල ඇතුළට ගිහින් එහේ වෙන දේවල් දැන ගන්න, බලන්න ඇත්නම්” කියලා රුවන්තිකාට හිතනවා. එයා මේ බව කූඹීයාට කිවුවා.

“හරි . . . මම ඔයාට පැයක් දෙන්නම් . . . කූඹීයෙක් වෙලා කූඹී ගුලට යන්න . . . හැබැයි පැයකින් පස්සේ ඔයා ආයෙත් ලොකු වෙනවා. ඒ හිසා ඉක්මණින් එන්න ඕන. නැත්නම් කූඹී ගුලෙන් එළියට එන්න බැරි වේවි.”

රුවන්තිකා එකපාරට ම පුට්ටි වුණා. අත් නෑ . . . දැන් තියෙන්නේ අඬු. “අනේ . . . කෝ මගේ කොණ්ඩේ . . . කමක් නෑ . . . පැයකින් එයි නේ . . .” රුවන්තිකා කූඹී ගුලට රිංගා ගත්තා.

“අප්පේ . . . කූඹී ගුල හරියට වැඩ පොළක් වගෙයි නේ . . . සමහරු ගුල් භාරනවා . සමහරු පස් අදිනවා . සමහරු කෑම අරගෙන එනවා . . තවත් අය ඒවා ගබඩා කරනවා . තවත් අය පැටවුන්ට කවනවා. කවුරු . . .වත් හිකං ඉන්නේ නෑ . . . කවුරුවත් වැඩ පවරන්නේත් නෑ . . කවුරුත් වැඩ බලන්නේත් නෑ . . . හැමෝ . . . ම ආසාවෙන් වැඩ ”

“මේ මොක ද එක කූඹීයෙක් හෙමින් හෙමින් පස් භාරන්නේ . . . ඒ මදිවට එයා බුරුල් තැනක පස් භාරන්නේ . . .”

“ඔයාලා හැමෝ ම කඩිසරකමෙන් වැඩ කරනවා . . . ඇයි අරයා විතරක් හෙමින් හෙමින් වැඩ කරන්නේ. කම්මැලියෙක් ද කොහේ ද. කියන්න ටිකක් ඉක්මන් කරන්න කියලා . . .” රුවන්තිකා තවත් කූඹීයෙකුට කිවුවා.

“ඔයා දැක්කේ නැද්ද ? චියාගේ චික අතක් නෑ . . . අනික් අයට වඩා චියා වැඩ කරන විදිය වෙනස් . . . චියා තමයි අපිට කෑම ගබඩා කරන්න හොඳම තැන් හොයලා දෙන්නේ . . .” කියමින් කුඹියා ඉක්මන් ගමනින් පස් ගෙතියන තැනට යන්න ගියා.

රුවන්තිකාට ගොඩාක් දුක හිතුණා.

“අැයි චියා චිච්චර අමාරුවෙන් වැඩ කරන්නේ . . . වැඩ කරන්න මෙච්චර කුඹි ඉන්න චිකේ චියාට පාඬුවේ ඉන්න තිබුණා නේ . . .” රුවන්තිකා සිතුවා.

රුවන්තිකා හෙමින් ඒ කුඹියා ළඟට ගියා. “මේ . . . ඔයාට අමාරැයි නේ . . . ඔයා පැත්තකට වෙලා ඉන්න. අනික් අය භාරයි . . .” රුවන්තිකා කිවුවා.

“නෑ මට පුළුවන් . . . මම කැමති නෑ නිකං ඉන්න . . . මමත් අපේ රාජධානිය හදාගන්න වැඩ කරන්න ඕන . . . චිතකොටයි අනෙක් අයත් චිකේ මටත් සතුටු වෙන්න පුළුවන් වෙන්නේ . . .”

රුවන්තිකාට ලැජ්ජා සිතුණා.

රුවන්තිකා ගුලේ පැත්තකින් වාඩි වුණා.

චියා ගෙදර දී අනිත් අය චිකේ චිකතු වෙලා කොච්චර වැඩ කරනවා ද කියලා හිතන්න පටන් ගත්තා.

“ඉක්මනට චින්න රුවන්තිකා . . .”

“ඉක්මනට චින්න . . .? ” රුවන්තිකා ඔරලෝසුව දිහා බැලුවා. පැය අවසන් වෙන්න හොඳටම ළඟයි. රුවන්තිකා ඉක්මනින් චිලියට පැන ගත්තා.

ඊ. ඒ. ගුණසිල මිය
ගුරු උපදේශක,
වැල්ලවාය කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය.

කතාව : කුඹින්නේ වැඩ
 යොදාගත හැකි තේමා : වත්තට එන සත්තු, අපේ උදවු ඕනෑ අය, මිනිසුන් වැඩ කරන තැන

තහවුරු කළ යුතු කරුණු	ගුරු මැදිහත් වීම් සඳහා ක්‍රියාකාරකම්
<ul style="list-style-type: none"> ■ යහපත් අන්තර් සබඳතා පවත්වා ගැනීමේ වැදගත්කම ■ උස් පහත් හේදයකින් තොර ව අන්‍යයන් සමඟ කටයුතු කිරීම ■ හැකි සෑම විට ම අන් අයට උදවු කිරීම. ■ එක් අරමුණක් සඳහා සෑම දෙනා ම එක් ව කටයුතු කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> ■ රුවන්තිකා කුඹි දිනා බලන් ඉන්න කොට වයාට මොනවා ද පෙනුණේ ?” ■ “කුඹි මුහුණට මුහුණ තියලා රහස් කියද්දි රුවන්තිකාට හිතුවේ කෑම තියෙන තැන් කියනවා වෙන්න ඇති කියලා.” ■ ඔයගොල්ලෝ හිතන්නේ කුඹි මොනවා කියන්න ඇති කියලා ද?” ■ සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුරු ඇසුරෙන් පණිවිඩය ලබාගත් කුඹි කුමක් කියන්නට ඇත් ද යන්න සිසුන්ගෙන් විමසන්න. ■ රුවන්තිකාට කුඹියා වරයක් දුන්නේ ඇයි ? ■ සිසුන් ලබා දෙන පිළිතුරු ඇසුරෙන් යම් අයකුට උදවු කිරීමේ දී උදවු ලබන්නාගේ කිසිදු ස්වභාවයක් (උදා : ශරීර ප්‍රමාණය, තරාතිරම, වත් පොහොසත්කම, . . . ආදිය) සැලකීමෙන් තොර ව අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී උදවු ලබා දීමේ වැදගත්කම අවධාරණය කිරීම සඳහා සිසුන් සමඟ කතාබහක් ගොඩනගන්න. ■ හිමිත් වැඩ කරපු කුඹියා කම්මැලියෙකු කියලා රුවන්තිකා හිතුවා. ඔයගොල්ලන් වහෙම හිතනවා ද ? ■ ඔයගොල්ලෝ වහෙම හිතන්නේ නැත්නම් ඒ ඇයි ?’ ■ මෙහි දී සිසුන් ලබාදෙන පිළිතුරු ඇසුරින් කුඹියා තම රාජධානිය ගොඩනැඟීම වෙනුවෙන් කරන ලද සුවිශේෂ දායකත්වය අගයන්න. ■ එක් ව වැඩ කිරීමේ දී එකිනෙකා ගේ හැකියා අනුව ඔවුනොවුන්ගේ කාර්ය සුවිශේෂ වන බවත්, කෙබඳු ආකාරයේ දායකත්වයක් ලබා දුන්නත් ඒ හැම කාර්යයක ම වටිනාකමක් ඇති බවත් පෙන්වා දෙන්න.

මුද්‍රණය : මුද්‍රණාලය
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
මහරගම